

Nr 61

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1963/64 till högre utbildning och forskning jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

DRIFTBUDGETEN

Åttonde huvudtiteln

Högre utbildning och forskning

Centrala myndigheter m. m.

1:o) **Universitetskanslersämbetet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 (bilaga 10, punkt 158, s. 303 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1963) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för universitetskanslersämbetet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Universitetskanslersämbetet: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 756 000 kr.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag, vilka sammanlagt innebär en anslagshöjning med 138 000 kr., avser — förutom automatiska utgiftsökningar — en höjning i enlighet med universitetskanslerns förslag av anslagsposten till arvoden till experter och tillfällig personal med 75 000 kr.

Utskottet, som tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag, hemställer, att riksdagen må
a) godkänna följande avlöningsstat för universitetskanslersämbetet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Arvode till universitetskanslern	63 720
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	600
3. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	164 000
4. Arvoden till experter och tillfällig personal m. m., <i>förslagsvis</i>	245 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	144 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	131 680
7. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>för-</i> <i>slagsvis</i>	7 000
	Summa kr. 756 000

b) till *Universitetskanslersämbetet*: *Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 756 000 kr.

2:o) **Universitetskanslersämbetet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 159, s. 304), vilket innebär en anslagshöjning med 17 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetskanslersämbetet: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 80 000 kr.

3:o) **Universitetskanslersämbetet: Ämnes- och fakultetskonferenser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 160, s. 304), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetskanslersämbetet: Ämnes- och fakultetskonferenser* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kr.

4:o) **Antagningsnämnden för civilekonomutbildning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 161, s. 304 och 305), vilket innebär en anslagshöjning med 1 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Antagningsnämnden för civilekonomutbildning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 19 000 kr.

5:o) **Överstyrelsen för de tekniska högskolorna: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 162, s. 305 och 306), vilket innebär en anslagshöjning med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för överstyrelsen för de tekniska högskolorna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	34 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	18 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	68 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	39 800
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	2 000
	Summa kr. 164 000

b) till *Överstyrelsen för de tekniska högskolorna: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 164 000 kr.

6:o) **Överstyrelsen för de tekniska högskolorna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 163, s. 306 och 307), vilket innebär en anslagshöjning med 51 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Överstyrelsen för de tekniska högskolorna: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 68 000 kr.

7:o) **Utrustningsnämnden för universitet och högskolor: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 164, s. 308 och 309), vilket innebär en anslagshöjning med 99 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för utrustningsnämnden för universitet och högskolor, som föranledes av vad departementschefen föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för utrustningsnämnden för universitet och högskolor, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal	207 000
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	84 600
3. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	4 400
	Summa kr. 296 000

c) till *Utrustningsnämnden för universitet och högskolor: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 296 000 kr.

8:o) **Utrustningsnämnden för universitet och högskolor: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 165, s. 309 och 310), vilket innebär en anslagshöjning med 12 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utrustningsnämnden för universitet och högskolor: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 64 000 kr.

9:o) **Bidrag till akademiska rektorskonventet i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 166, s. 310), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till akademiska rektorskonventet i Stockholm* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 31 000 kr.

Universiteten m. m.

10:o) **Uppsala universitet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 167, s. 311—332) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Uppsala universitet, som föranledes av vad departementschefen anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Uppsala universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Uppsala universitet: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 34 107 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Andersson m. fl.* (I: 319) och den andra inom andra kammaren av herr *Anners m. fl.* (II: 374), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta om dels införande vid de teologiska fakulteterna av ett system med s. k. organisationsplaner, att läggas till grund för dimensioneringen av dessa fakulteters undervisningsresurser, dels tilldelning till de teologiska fakulteterna av assistent- och skrivbiträdespersonal i en utsträckning, som motsvarar vad som är fallet vid de humanistiska fakulteterna, dels ock att för täckande av de därigenom föranledda kostnadsökningarna berörda anslag måtte höjas med erforderligt belopp;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Hilding* (I: 326) och den andra inom andra kammaren av herr *Tobé m. fl.* (II: 493), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att fr. o. m. budgetåret 1963/64 vid universitetet i Stockholm inrätta två tjänster som idrottslärare i lönegrad Ao 20, vid vardera av universiteten i Uppsala, Lund och Göteborg inrätta en tjänst som idrottslärare i lönegrad Ao 20, varvid de nuvarande arvodesbefattningarna som idrottslärare i Stockholm och Göteborg kan indragas;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Ljungberg m. fl.* (I: 328) och den andra inom andra kammaren av herr *Anners m. fl.* (II: 373), i vilka hemställts att den år 1938 beslutade professuren i

internationell rätt vid Uppsala universitet måtte uppföras på stat fr. o. m. budgetåret 1964/65;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Lundberg m.fl.* väckt motion (II: 87), vari hemställts att riksdagen måtte besluta, att en professur i anesthesiologi med docent Martin Holmdahl som förste innehavare inrättas vid Uppsala universitet.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 374, II: 493, II: 373 och II: 87.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär — förutom vissa automatiska utgiftsökningar — beträffande personalorganisationen m. m. i huvudsak följande.

A. Juridiska fakulteten

- 1) professur i stället för preceptur i nationalekonomi.

B. Medicinska fakulteten

- 1) professur i barnpsykiatri med samtidig indragning av arvode å 1920 kr. till biträdande lärare i ämnet,
- 2) två biträdestjänster i anknytning till den föreslagna professuren under föregående punkt,
- 3) professur — i stället för laboratur — i radioterapi med laboratorn B. A. Nohrman som förste innehavare,
- 4) två biträdestjänster i anknytning till den föreslagna professuren under föregående punkt med samtidig indragning av belopp motsvarande lönen till ett halvtidsanställt kanslibitråde,
- 5) lärartjänst i pneumologi i stället för i ftisiologi,
- 6) assistent för ämnet bakteriologi fr. o. m. den 1 januari 1964,
- 7) laboratoriebiträde för ämnet farmakologi fr. o. m. den 1 januari 1964,
- 8) två assistenter för ämnet patologi fr. o. m. den 1 januari 1964,
- 9) beräkning av medel till en halvtidstjänst som ekonomibitråde vid farmakologiska institutionen,
- 10) beräkning av medel för ytterligare fyra biträdestjänster,
- 11) en laboratorieingenjör i högst Ae 15 vid fysiologiska institutionen i stället för en instrumentmakare i Ae 11 samt en forskningsingenjör i Ae 19 vid medicinsk-kemiska institutionen i stället för en laboratorieingenjör i Ae 17.

C. Humanistiska fakulteten

- 1) docenttjänst med företräde för samhällsvetenskapligt ämne,
- 2) beräkning av medel för en forskarassistenttjänst avsedd för samhällsvetenskapligt ämne,
- 3) beräkning av medel för ytterligare 200 assistenttimmar för forskning och allmänt institutionsarbete vid den fonetiska institutionen,
- 4) beräkning av medel för en vaktmästare i A 7 med halvtidstjänstgöring vid nationalekonomiska institutionen,
- 5) beräkning av medel för ytterligare fem biträdestjänster, varav en med halvtidstjänstgöring.

D. Matematisk-naturvetenskapliga fakulteten

- 1) professur — i stället för laboratur — i analytisk kemi med laboratorn F. Nydahl som förste innehavare,
- 2) 1 000 assistenttimmar för ämnet analytisk kemi,
- 3) laboratur i sedimentpetrografi med laboratorn vid lantbrukshögskolan B. Collini som förste innehavare,
- 4) ytterligare en docenttjänst,
- 5) beräknande av medel för ytterligare sex biträdestjänster avsedda för ämnen kemi och fysik,
- 6) beräknande av medel för ytterligare en biträdestjänst vid zoologiska institutionen,
- 7) beräknande av medel för ytterligare fyra biträdestjänster,
- 8) beräknande av medel för en institutionstekniker i Ae 9,
- 9) beräknande av medel för ett ekonomibitråde i Ae 5 vid envar av fysiska, kemiska och limnologiska institutionerna,
- 10) beräknande av medel för ytterligare 210 professorstimmar, 780 lektorstimmar och 2 120 assistenttimmar ävensom för tre grundarvoden till speciallärare enligt beslutet om civilingenjörsutbildning i Uppsala,
- 11) indragning av vissa läraravoden,
- 12) höjning av delposten till avlöningar till arbetare vid botaniska trädgården med 35 000 kr.,
- 13) en forskningsingenjör i Ae 19 i stället för laboratorieingenjör i Ae 17 vid Gustav Werners institut.

E. Gemensamt för de filosofiska fakulteterna

- 1) ordinariesättning av fem universitetslektorat, nämligen ett i vart och ett av ämnena statistik, statskunskap, psykologi, fysik och botanik, särskilt systematisk och morfologi,
- 2) förstärkning av delposten Avlöningar till vissa lärare m. m. med 100 000 kr.

F. Gemensamt för universitetet

- 1) en forskardocenttjänst,
- 2) beräknande av medel för en kontoristtjänst i Ae 9,
- 3) beräknande av medel för en tjänst som förste biblioteksassistent i Ae 13 och en tjänst som biblioteksassistent i Ae 11,
- 4) höjning av medelsanvisningen till den psykiatriska studenthälsovården med 6 000 kr.,
- 5) beräknande av medel för höjning av arvudet till biträdande gymnastiklärare med 600 kr. och av arvudet till ritlärare med 2 700 kr.,
- 6) extra-ordinariesättning av en tjänst som forskningsingenjör i Ag 21 vid zoofysiologiska institutionen,
- 7) beräknande av medel för uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster vid universitetet.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag en anslagshöjning med 4 765 000 kr.

Departementschefen har som en modifikation av systemet med automatisk tilldelning av lärarkrafter vid de filosofiska fakulteterna föreslagit, att Kungl. Maj:t på framställning av vederbörande universitetsmyndigheter skall få med-

giva utbyte av undervisningstimmar mot tekniska och administrativa hjälpkrafter under förutsättning, att den för ämnet givna kostnadsramen icke överskrides och att tiden för den anställning varom är fråga fastställs på samma sätt som skulle ha gällt, därest fråga varit om anlitande av assistenter m. fl.

Vidare har departementschefen föreslagit, att Kungl. Maj:t skall få bemyndigande att framdeles besluta rörande benämningen av historieprofessorer, samt därvid anfört följande.

Genom beslut av 1962 års riksdag (Rskr 245) inrättades fr. o. m. budgetåret 1962/63 en ny professur i historia vid universitetet i Göteborg. Riksdagen godkände samtidigt vad jag i propositionen 1962: 1, bilagan 10 (s. 379), uttalat om önskvärdheten av en differentiering inom detta omfattande ämnesområde. Jag avsåg därvid, att forskningen och undervisningen i modern politisk och social historia skulle bli företrädd av en självständig befattning. I kungl. brev den 25 maj 1962 förordnades, att den nytillkomna professuren skulle vara inrättad i historia, särskilt modern historia. Samtidigt föreskrevs, att berörda universitetsmyndigheter i samband med vakans å professur i historia skulle överväga ämnesområdet för sådan professur samt, innan professuren kungöres till ansökning, till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag, till vilka nämnda överväganden kunde leda. Därest riksdagen ej riktar någon erinran häremot, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles besluta rörande ifrågavarande professorers benämning.

Med avseende på föreslagna medelsanvisningar för vissa biträdestjänster m. m. har beträffande anslagen till universiteten i Uppsala, Lund, Göteborg och Stockholm, karolinska institutet, medicinska högskolan i Umeå samt tandläkarhögskolan i Malmö begärts bemyndigande för Kungl. Maj:t att framdeles, efter förslag av kanslern, besluta i fråga om inplacering i lönegrad och fördelning på institutioner (motsvarande) av här avsedda tjänster.

Departementschefen har icke biträtt bl. a. följande av universitetskanslern framlagda förslag, nämligen: höjningar av teologiska och juridiska fakulteternas kursanslag med 50 000 kr. respektive 28 800 kr., inrättande av professur i internationell rätt, professur i hygien, professur i medicinsk och fysiologisk kemi med professorn K. G. Ågren som förste innehavare och samtidigt indragning av den för Ågren personliga professuren samt återbesättande av vakantsatt laboratur i medicinsk och fysiologisk kemi, professur i modern politisk och social historia, professur i fonetik, laboratur i naturgeografi samt laboratur i numerisk analys ävensom gemensamt för universitetet en medelsanvisning av 30 000 kr. till internationell sekreterare m. m.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag, innebärande en höjning av ifrågavarande anslag med 4 765 000 kr.

Beträffande de under förevarande punkt redovisade motionerna får utskottet anföra följande.

I motionerna I: 319 och II: 374 har föreslagits införande vid de teologiska fakulteterna av ett system med organisationsplaner, att läggas till grund för dimensioneringen av dessa fakulteters undervisningsresurser, samt att de teolo-

giska fakulteterna måtte tilldelas assistent- och skrivbiträdespersonal i en utsträckning, motsvarande vad som är fallet vid de humanistiska fakulteterna. Utskottet kommer i det följande att redovisa sitt principiella ställningstagande till dessa motionsyrkanden i ett sammanhang under nu förevarande punkt.

Utskottet får erinra därom, att utskottet i anledning av vid 1961 års riksdag väckta motioner (I: 116 och II: 159 samt I: 312 och II: 785) i sitt utlåtande 1961: 57 (s. 10) bl. a. framhöll, att för de humanistiska fakulteterna gällde vissa i förhållande till tillströmningen av studerande automatiskt verkande regler för tilldelning av lärarkrafter m. m. Med hänsyn till förefintligt antal studerande och förväntad ökning av studerandeantalet vid de teologiska och juridiska fakulteterna ifrågasatte utskottet, huruvida icke även för dessa fakulteters vidkommande någon form av automatik, lämpligt avpassad till tillströmningen av studerande, borde komma till stånd. Det syntes utskottet angeläget att Kungl. Maj:t övervägde frågan härom och för riksdagen snarast möjligt framlade de förslag till åtgärder i angivet syfte, som bedömdes lämpliga och möjliga. Utskottet förordade, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t skulle giva till känna vad utskottet sålunda anfört.

Något förslag i ämnet har av Kungl. Maj:t icke förelagts 1962 års riksdag.

I sina anslagsframställningar till 1963 års riksdag har universitetskanslern tagit upp frågan om ett genomförande vid de teologiska och juridiska fakulteterna av samma system för tilldelning av lärarkrafter som för närvarande tillämpades vid de filosofiska fakulteterna. I avvaktan på en dylik reform föreslog kanslern en höjning av de teologiska och juridiska fakulteternas kursanslag.

Departementschefen har förklarat sig i nuvarande läge icke beredd att förorda en reform innebärande automatisk tilldelning av lärarkrafter vid nämnda fakulteter. I övrigt har departementschefen i fråga om de teologiska och juridiska fakulteterna allenast inskränkt sig till att föreslå omvandling enligt beslut av 1961 års riksdag av precepturen i nationalekonomi vid juridiska fakulteten i Uppsala till professor fr. o. m. den 1 juli 1963.

Utskottet vill i anledning av de nu föreliggande motionerna I: 319 och II: 374 understryka, att utskottet vidhåller den mening, varåt utskottet i sitt ovan nämnda utlåtande år 1961 gav uttryck. Utskottet, som icke är berett att biträda de i nyssnämnda motioner framställda yrkandena, förutsätter emellertid, att Kungl. Maj:t snarast möjligt upptager omförmälda fråga till förnyat bedömande. Utskottet förordar att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet sålunda anfört.

Med anledning av motionerna I: 326 och II: 493, vilka utskottet funnit sig böra i ett sammanhang behandla under förevarande punkt, får utskottet framhålla, att utskottet finner starka skäl tala för att åtgärder vidtages i syfte att på olika sätt stärka resurserna för den vid universitet och högskolor studerande ungdomens fysiska fostran. Utskottet anser sig icke böra tillstyrka bifall till de i motionerna framställda yrkandena men förutsätter, att vederbörande univer-

sitets- och högskolemyndigheter samt Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på ifrågavarande spörsmål.

I motionen II: 87 har förslag framställts om inrättande vid Uppsala universitet av en professur i anesthesiologi med docenten Martin Holmdahl såsom förste innehavare.

Utskottet får för sin del framhålla, att anesthesiologien sedan ett flertal år varit en erkänd, självständig specialitet av stor betydelse för sjukvårdens utveckling. Ifrågavarande ämne har likväl hittills icke haft någon akademisk representation i vårt land till skillnad från vad som är förhållandet flerstädes i utlandet. Framställningar har från vederbörande vid universiteten i Uppsala och Lund samt från karolinska institutet gjorts om inrättande vid dessa lärosäten av professorer i ämnet. Universitetskanslern har funnit starka skäl tala för att till en början åtminstone en professur i anesthesiologi inrättades och förordad att professuren skulle knytas till karolinska institutet.

Departementschefen har under avlöningsanslaget till karolinska institutet för budgetåret 1963/64 i enlighet med kanslerns förslag förordad inrättande av ifrågavarande professur fr. o. m. den 1 juli 1963.

Enligt utskottets mening föreligger utan tvivel goda skäl för att professorer i anesthesiologi successivt kommer till stånd vid våra medicinska högskolor. Utskottet är ense med departementschefen om att den första professuren i ämnet bör knytas till karolinska institutet och tager närmare ställning till ärendet vid sin behandling i det följande av institutets avlöningsanslag. Att redan från och med nästa budgetår inrätta ytterligare en professur i anesthesiologi har utskottet icke funnit sig böra tillstyrka. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles taga ställning till frågan i vilken utsträckning och vid vilka lärosäten en fortsatt utbyggnad av ämnet med akademiska företrädare bör äga rum. På grund av vad sålunda anförts avstyrker utskottet bifall till motionen II: 87.

I motionerna I: 328 och II: 373 har hemställts, att den år 1938 beslutade professuren i internationell rätt vid Uppsala universitet måtte uppföras på stat från och med budgetåret 1964/65. I detta sammanhang bör erinras om att i motionerna I: 206 och II: 259, till vilka utskottet kommer att ta ställning under avlöningsanslaget för Lunds universitet, yrkats att en professur i internationell rätt måtte jämväl inrättas vid detta universitet fr. o. m. den 1 juli 1963.

Inom vårt lands universitetsorganisation är ifrågavarande ämne nu allenast företrätt genom en år 1947 inrättad professur vid Stockholms (högskola) universitet.

I enlighet med den mening, varåt utskottet i följande gav uttryck (utlåtande 1962: 102, s. 10) vid behandlingen av motionsvis framställda yrkanden av samma innebörd som de nu föreliggande, finner utskottet att starka skäl anförts för en förstärkning av ämnesrepresentationen på berörda område. Utskottet vill liksom förra året understryka värdet av att vårt land får större resurser beträffande forskning och undervisning i internationell rätt. Utskottet, som likväl icke är

berett att biträda det i motionerna I: 328 och II: 373 gjorda yrkandet, förutsätter att Kungl. Maj:t upptager denna fråga till förnyat allvarligt övervägande. Utskottet får framhålla, att den ytterligare professur i internationell rätt, som enligt utskottets mening snarast bör komma till stånd, bör knytas till Uppsala universitet.

Såsom av det föregående framgår har departementschefen förordnat, att det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att — därest riksdagen icke riktar någon erinran häremot — framdeles besluta rörande benämningen av vakanta professurer i historia vid universiteten. Härvid har förutsatts att berörda universitetsmyndigheter i samband med dylik vakans skulle överväga ämnesområdet för sådan professur samt innan professuren kungjordes till ansökan ledig till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag, till vilka nämnda överväganden kunde leda.

Utskottet, som på av departementschefen anförda skäl funnit sig böra biträda departementschefens ifrågavarande förslag, förordar att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet sålunda anfört.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 326 och II: 493, i vad de avser inrättande av en tjänst som idrottslärare vid universitetet i Uppsala, icke må av riksdagen bifallas;

II. att motionerna I: 328 och II: 373 icke må av riksdagen bifallas;

III. att motionen II: 87, i vad den avser inrättande av en professur i anesthesiologi med docenten M. Holmdahl som förste innehavare, icke må av riksdagen bifallas;

IV. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 319 och II: 374, I: 326 och II: 493 samt II: 87, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Uppsala universitet, som föranledes av vad departementschefen föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för Uppsala universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	7 377 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	26 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	9 838 600
b) Avlöningar till arbetare vid botaniska trädgården, <i>förslagsvis</i>	355 000
c) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	7 990 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	8 161 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	407 000
	<hr/>
	Summa kr. 34 154 600

Särskilda uppbördsmedel

Ränta å vissa donationsfonder	42 600
Bidrag från C. F. Liljewalchs fond för personliga professorer	5 000
	<hr/>
	Summa kr. 47 600
	Nettoutgift kr. 34 107 000

c) till *Uppsala universitet*: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 34 107 000 kr.;

V. att riksdagen må, i anledning av vad i motionerna I: 319 och II: 374 yrkats i fråga om automatiskt verkande regler för tilldelning av lärarkrafter m. m. åt de teologiska fakulteterna, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört;

VI. att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna att riksdagen icke funnit något att erinra mot att det får ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles besluta rörande benämningen av vakant professor i historia.

11:o) **Uppsala universitet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 168, s. 332 och 333), vilket innebär en anslagshöjning med 182 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppsala universitet*: Omkostnader för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 841 000 kr.

12:o) **Uppsala universitet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 169, s. 333 och 334), vilket innebär en anslagshöjning med 355 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppsala universitet: Materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 3 785 000 kr.

13:o) **Uppsala universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 170, s. 334 och 335), vilket innebär en anslagsminskning med 40 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppsala universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 875 000 kr.

14:o) **Uppsala universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 171, s. 335 och 336), vilket innebär en anslagshöjning med 65 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppsala universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 715 000 kr.

15:o) **Lunds universitet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 172, s. 336—352) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Lunds universitet, som föranledes av vad departementschefen anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Lunds universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Lunds universitet: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 33 034 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått

dels en inom första kammaren av herr *Edström* väckt motion (I: 5), vari hemställts att riksdagen måtte besluta att fr. o. m. den 1 juli 1963 vid Lunds universitet inrätta en professur i embryologi och missbildningslära, vars innehavare tillika skall vara föreståndare för Lunds universitets embryologiska institution, Tornblad institutet, att som förste innehavare av denna professur docenten med. dr Bengt Källén må kallas samt att därav föranledda kostnader skall täckas genom motsvarande höjning av anslaget till Lunds universitet: Avlöningar för budgetåret 1963/64;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Osvald* och *Edström* (I: 70) och den andra inom andra kammaren av herr *Wachtmeister* (II: 91), i vilka hemställts att riksdagen ville besluta, att fr. o. m. budgetåret 1963/64 vid Lunds universitet inrättas en tjänst i lönegrad Ae 27 som förste trädgårdsintendent vid botaniska trädgården;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr Gösta Jacobsson m. fl. (I: 112) och den andra inom andra kammaren av herrar Regnéll och Braconier (II: 144), i vilka hemställts att under rubriken Lunds universitet: Avlöningar måtte uppföras ett anslag å 16 000 kr. till arvoden åt ledare av undervisning och träning i gymnastik och idrott;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar Gösta Jacobsson och Edström (I: 206) och den andra inom andra kammaren av herrar Regnéll och Braconier (II: 259), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta dels om inrättande av en professur i internationell rätt vid universitetet i Lund fr. o. m. den 1 juli 1963, dels om inrättande fr. o. m. den 1 juli 1963 av en professur i internationell ekonomi vid universitetet i Lund jämte till professuren knutna befattningar som assistent och kanslibiträde, varvid det av Kungl. Maj:t begärda anslaget å 10 000 kr. till specialföreläsare i internationell ekonomi utgår, samt att för täckande av den härigenom föranledda kostnadsökningen berörda anslag måtte höjas med erforderliga belopp;

dels de under punkten 10 redovisade likalydande motionerna I: 319 och II: 374 angående införande av automatiskt verkande regler för tilldelande av lärarkrafter m. m. vid de teologiska fakulteterna, såvitt här är i fråga;

dels de under punkten 10 redovisade likalydande motionerna I: 326 och II: 493 angående inrättande av tjänster som idrottslärare vid universiteten, såvitt här är i fråga;

dels ock en inom andra kammaren av herr Braconier m. fl. väckt motion (II: 235), vari hemställts att riksdagen måtte besluta att fr. o. m. den 1 juli 1964 vid Lunds universitet inrättas en professur i idéhistoria.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 5, II: 91, II: 144, II: 259, II: 374, II: 493 och II: 235.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär — förutom vissa automatiska utgiftsökningar — beträffande förstärkning av personalorganisationen m. m. i huvudsak följande.

A. Medicinska fakulteten

- 1) professur — i stället för tjänst som lärare — i radioterapi med överläkaren M. Lindgren som förste innehavare,
- 2) docenttjänst,
- 3) kvalificerad teknisk medhjälpare med bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta om tjänstens inplacering i lönegrad m. m.,
- 4) förste amanuens och laboratoriebiträde för ämnet allmän bakteriologi fr. o. m. den 1 januari 1964,
- 5) forskarassistent och tredje amanuens för ämnet patologi fr. o. m. den 1 januari 1964,
- 6) arvoden å 4 200 kr. för övriga propedeutiska kurser,
- 7) höjning av arvoden till biträdande lärare i hygien och socialmedicin med 1 500 respektive 5 000 kr.,
- 8) beräknaende av medel för ytterligare tre biträdestjänster.

B. Humanistiska fakulteten

- 1) professur i engelska språket och engelskspråkig litteratur,
- 2) 1 000 assistenttimmar,
- 3) beräknande av medel för en tjänst som biträde med halvtidstjänstgöring,
- 4) beräknande av medel för en forskarassistenttjänst, avsedd för samhällsvetenskapligt ämne,
- 5) utländsk lektor i nygrekiska med halvtidstjänstgöring och samtidigt indragning av 185 timmar övrig undervisning meddelad av utländsk lektor i nygrekiska,
- 6) 8 000 kr. för tillfällig arbetshjälp vid universitetsbiblioteket och institutionsbiblioteken,
- 7) 600 kr. för höjning av arvodet till t. f. föreståndaren för arkivet för dekorativ konst,
- 8) beräknande av medel för ytterligare två biträdestjänster, varav en med halvtidstjänstgöring.

C. Matematisk-naturvetenskapliga fakulteten

- 1) professur — i stället för laboratur — i fysikalisk kemi med laboratorn I. Leden som förste innehavare,
- 2) 1 000 assistenttimmar,
- 3) docenttjänst,
- 4) kvalificerad teknisk medhjälpare med bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta om tjänstens inplacering i lönegrad och placering vid institution,
- 5) beräknande av medel för ytterligare sju biträdestjänster,
- 6) beräknande av medel för ett ekonomibitråde vid kemiska institutionen,
- 7) kontorist i Ae 9 i stället för laboratoriebiträde vid kemiska institutionen.

D. Gemensamt för de filosofiska fakulteterna

- 1) ordinariesättning av ett universitetslektorat i vardera av ämnena national-ekonomi, pedagogik, sociologi, ryska språket och genetik,
- 2) förstärkning av delposten Avlöningar till vissa lärare m. m. med 1 300 000 kr.

E. Ekonomiska fakulteten

- 1) professur i ekonomisk geografi,
- 2) 1 000 assistenttimmar,
- 3) kanslibitråde i Ae 7,
- 4) två universitetslektorat i företagsekonomi,
- 5) kursanslag å 15 000 kr. för specialundervisning i företagsekonomi i stället för arvode å 1 600 kr. till specialföreläsare i ämnet,
- 6) universitetslektorat i handelsrätt med beskattningsrätt,
- 7) universitetslektorat i engelska,
- 8) beräknande av ytterligare medel för lektorsundervisning, omfattande 920 timmar,
- 9) 500 assistenttimmar för främmande språk,
- 10) 10 000 kr. till specialföreläsare i internationell ekonomi,
- 11) överflyttning av en tjänst som vaktmästare vid folkskoleseminariet i Lund till fakulteten,
- 12) beräknande av medel för ytterligare en biträdestjänst.

F. Gemensamt för universitetet

- 1) ytterligare en tjänst som forskardocent,
- 2) kontorist i Ae 9,
- 3) biblioteksassistent i Ae 11,
- 4) expeditjonsbiträde i Ae 9,
- 5) beräkning under delposten till avlöningar till annan icke-ordinarie personal av ytterligare 25 000 kr. till ersättning åt laboratoriebiträden, som genomgår vid universitetet anordnad vidareutbildning,
- 6) 2 750 kr. till höjning av sjuksköterskearvoden inom studenthälsovården,
- 7) beräkning av medel för uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster vid universitetet.

Beträffande vissa för universiteten och högskolorna gemensamma spörsmål torde i tillämpliga delar få hänvisas till redovisningen under punkten Uppsala universitet: Avlöningar.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag en anslagshöjning med 5 848 000 kr.

Departementschefen har föreslagit, att universitetskanslern skall kunna be-myndigas medgiva, dels att, när särskilda skäl föreligger, tjänst som universitetslektor i företagsekonomi må utbytas mot två arvodesbefattningar som biträdande lärare, dels ock att tjänst som universitetslektor må utbytas mot extra tjänst som universitetslektor.

Departementschefen har icke biträtt bl. a. följande av universitetskanslern framlagda förslag, nämligen höjning av teologiska och juridiska fakulteternas kursanslag med 40 000 respektive 70 000 kr., inrättande av laboratur i experimentell kirurgi, professur i klinisk fysiologi fr. o. m. 1964/65, professur i medicinsk radiofysik — i stället för laboratur — med laboratorn K. Lidén som förste innehavare, professur i rättsmedicin och samtidigt indragning av arvode å 6 420 kr. till lärare i rättsmedicin, höjning av delposten till avlöningar till arbetare vid botaniska trädgården med 40 000 kr., personlig professur i kärnfysik för docenten S. A. E. Johansson, professur i mikrobiologi och professur i internationell ekonomi.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag, innebärande en höjning av ifrågavarande anslag med 5 848 000 kr.

Beträffande de under denna punkt redovisade motionerna får utskottet anföra följande.

Med återopande av vad utskottet framhållit under punkten 10 avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 319 och II: 374 ävensom motionerna I: 326 och II: 493, i vad de avser förevarande anslag. I övrigt får utskottet hänvisa till vad utskottet i anledning av motionerna under nämnda punkt anfört och föreslagit.

Det i motionerna I: 112 och II: 144 gjorda yrkandet överensstämmer med ett av det större akademiska konsistoriet i Lund framställt förslag om att till universitetets förfogande skulle ställas ett anslag av 16 000 kr. att användas till

arvoden åt ledare av undervisning och träning i gymnastik och idrott. Universitetskanslern har icke upptagit detta förslag bland sina anslagsäskanden för budgetåret 1963/64. Utskottet, som icke är berett att tillstyrka bifall till de ifrågavarande motionerna, förutsätter att den i motionerna berörda frågan blir föremål för förnyat övervägande i samband med behandlingen av petitaärendena till 1964 års riksdag.

Med anledning av motionerna I: 206 och II: 259, i vad de avser inrättande av en professur i internationell rätt vid Lunds universitet, vill utskottet hänvisa till vad utskottet under punkten 10 anfört rörande professur i internationell rätt vid universitetet i Uppsala. Utskottet får härutöver tillägga att utskottet i överensstämmelse med den uppfattning, varåt utskottet gav uttryck i fjol i sitt utlåtande 1962: 102 (s. 10), anser att frågan om inrättande av en professur i internationell rätt jämväl vid Lunds universitet synes vara ett spörsmål, som får bedömas på längre sikt och sedan erfarenhet vunnits av den förstärkning för ämnet, som uppsalaprofessurens tillkomst skulle innebära. Utskottet avstyrker alltså bifall till motionerna I: 206 och II: 259 i förevarande del.

I nyssnämnda motioner har vidare yrkats att vid universitetet i Lund måtte fr. o. m. den 1 juli 1963 inrättas en professur i internationell ekonomi med till densamma knutna hjälpkrafter.

Departementschefen har framhållit, att enär internationell ekonomi enligt gällande bestämmelser icke utgjorde självständigt examensämne vid den ekonomiska fakulteten, borde de internationella ekonomiska problemen behandlas inom övriga ekonomiska examensämnen, främst nationalekonomi och företagsekonomi. Departementschefen har beräknat 10 000 kr. till specialföreläsare i ämnet.

Utskottet ansluter sig till vad departementschefen i detta ärende anfört och har icke funnit sig böra biträda det i motionerna I: 206 och II: 259 i nu förevarande del gjorda yrkandet. Utskottet anser sig dock böra understryka betydelsen icke minst för näringslivet av den akademiska undervisningen i internationell ekonomi.

Vidkommande motionen I: 5 om inrättande av en professur i embryologi och missbildningslära får utskottet erinra därom att förslag angående en personlig professur i ämnet för docenten Bengt Källén framfördes av vederbörande universitetsmyndigheter i anslagsäskandena till såväl 1958 som 1959 års riksdag. Något förslag i ärendet förelades icke riksdagen från Kungl. Maj:ts sida. Ifrågavarande äskande har därefter icke återupprepats av universitetsmyndigheterna.

Vad i den föreliggande motionen anförts angående missbildningar hos fostret och särskilt de under den senaste tiden aktualiserade riskerna härför genom att gravida kvinnor använt läkemedlet neurosedyn synes enligt utskottets mening tala för att embryologien och missbildningsläran blir föremål för ökad uppmärksamhet och möjligheterna till forskning på området stärkes. Frågan om inrättande av en forskningsprofessur, knuten till vårt lands enda embryologiska institution, Tornblad institutet i Lund, torde härvid böra övervägas. Utskottet

förutsätter, att denna fråga blir föremål för närmare prövning från universitetsmyndigheternas och Kungl. Maj:ts sida och finner sig med hänsyn härtill icke böra biträda det i motionen I: 5 gjorda yrkandet.

I motionen II: 235 har yrkats, att riksdagen måtte besluta inrättande från och med den 1 juli 1964 av en professur i idéhistoria. Det större akademiska konsistoriet i Lund har i sina anslagsäskanden för budgetåret 1963/64 framlagt förslag i ämnet. Universitetskanslern har emellertid icke upptagit detta förslag bland sina anslagsäskanden. Utskottet är icke berett att biträda det i motionen II: 235 gjorda yrkandet och avstyrker alltså bifall till motionen.

Ehuru i och för sig goda skäl anförts i motionerna I: 70 och II: 91 för inrättandet av en tjänst som förste trädgårdsintendent vid botaniska trädgården i Lund har utskottet icke ansett sig böra ansluta sig till motionsyrkandet. Utskottet utgår från att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på detta ärende och på framställning av vederbörande universitetsmyndigheter upptager frågan till förnyat övervägande.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionen I: 5, i vad den avser inrättande fr. o. m. den 1 juli 1963 av en professur i embryologi och missbildningslära med docenten B. Källén som förste innehavare, icke må av riksdagen bifallas;

II. att motionerna I: 70 och II: 91, i vad de avser inrättande av en tjänst som förste trädgårdsintendent, icke må av riksdagen bifallas;

III. att motionerna I: 112 och II: 144, i vad de avser anvisande av medel till arvoden åt ledare av gymnastik och idrott, icke må av riksdagen bifallas;

IV. att motionerna I: 206 och II: 259, i vad de avser inrättande fr. o. m. den 1 juli 1963 av en professur i internationell rätt, icke må av riksdagen bifallas;

V. att motionerna I: 206 och II: 259, i vad de avser inrättande av en professur i internationell ekonomi jämte befattningar som assistent och kanslibiträde, icke må av riksdagen bifallas;

VI. att motionerna I: 319 och II: 374, i vad de avser förstärkning av den teologiska fakultetens vid universitetet i Lund undervisningsresurser, icke må av riksdagen bifallas;

VII. att motionerna I: 326 och II: 493, i vad de avser inrättande av en tjänst som idrottslärare vid universitetet i Lund, icke må av riksdagen bifallas;

VIII. att motionen II: 235 angående inrättande fr. o. m. den 1 juli 1964 av en professur i idéhistoria icke må av riksdagen bifallas;

IX. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 5, I: 70 och II: 91, I: 112 och II: 144, I: 206 och II: 259, I: 319 och II: 374, I: 326 och II: 493, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Lunds universitet, som föranledes av vad departementschefen föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för Lunds universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	6 861 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	27 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	10 193 000
b. Avlöningar till arbetare vid botaniska trädgården, <i>förslagsvis</i>	141 000
c. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	7 632 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	7 790 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	390 000
Summa kr.	33 034 000

c) till *Lunds universitet*: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 33 034 000 kr.

16:o) **Lunds universitet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 173, s. 352 och 353), vilket innebär en anslagshöjning med 266 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lunds universitet*: *Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 550 000 kr.

17:o) **Lunds universitet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 174, s. 353 och 354), vilket innebär en anslagshöjning med 410 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lunds universitet*: *Materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 3 665 000 kr.

18:o) **Lunds universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 175, s. 355), vilket innebär en anslagsminskning med 300 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lunds universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 630 000 kr.

19:o) **Lunds universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 176, s. 355 och 356), vilket innebär en anslagshöjning med 65 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lunds universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 730 000 kr.

20:o) **Göteborgs universitet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 177, s. 356—372) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen angivna ändringar i personalförteckningen för Göteborgs universitet, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Göteborgs universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Göteborgs universitet: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 19 876 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förhaft

dels de under punkten 10 redovisade likalydande motionerna *I: 326* och *II: 493* angående inrättande av tjänster som idrottslärare vid universiteten, såvitt här är i fråga;

dels ock en inom andra kammaren av fröken *Elmén* och herr *Nilsson* i Göteborg väckt motion (*II: 577*), i vilken hemställts att riksdagen måtte besluta att under åttonde huvudtiteln för budgetåret 1963/64 upptaga ett nytt anslag, benämnt Bidrag till psykotekniska institutet i Göteborg, och för täckande av lokalkostnader och för inrättande av två tjänster i lönegrad A 24 avseende dels en forskningspsykolog, dels en konsultpsykolog anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kr.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna *II: 493* och *II: 577*.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär — förutom vissa automatiska utgiftsökningar — beträffande förstärkning av personalorganisationen m. m. i huvudsak följande.

A. Medicinska fakulteten

- 1) professur i medicinsk kemi,
- 2) fyra assistenter,
- 3) två förste amanuenser,
- 4) laboratoriebiträde i högst Ae 9,
- 5) kanslibiträde i Ae 7,
- 6) universitetslektorat i fysiologi fr. o. m. 1/1 1964,
- 7) assistent fr. o. m. 1/1 1964,

- 8) två förste amanuenser fr. o. m. 1/1 1964,
- 9) fyra tredje amanuenser fr. o. m. 1/1 1964,
- 10) laboratoriebiträde i högst Ae 9 fr. o. m. 1/1 1964,
- 11) institutionstekniker i Ae 9 för ämnet medicinsk fysik fr. o. m. 1/1 1964,
- 12) tre forskarassistenter av vilka en med företrädare för medicinsk kemi, en med företrädare för fysiologi (fr. o. m. 1/1 1964) samt en med företrädare för medicinsk fysik (fr. o. m. 1/1 1964),
- 13) uppförande på ordinarie stat av den för M. T. P. Strandqvist personliga professuren i radioterapi,
- 14) docenttjänst,
- 15) överförande av 189 000 kr. från anslaget Vissa kostnader för läkarutbildningen,
- 16) beräkning av medel för två tjänster som ekonomibiträde, varav den ena fr. o. m. 1/1 1964.

B. Humanistiska fakulteten

- 1) personlig professur i vetenskapsteori för docenten H. Törnebohm,
- 2) 500 assistenttimmar,
- 3) forskarassistenttjänst avsedd för samhällsvetenskapligt ämne,
- 4) 250 assistenttimmar inom vart och ett av ämnena allmän och jämförande etnografi samt nordisk och jämförande fornknuskap,
- 5) beräkning av medel för ytterligare fyra biträdestjänster.

C. Matematisk-naturvetenskapliga fakulteten

- 1) beräkning av medel för den av 1962 års riksdag beslutade professuren i systematisk botanik,
- 2) laboratoriebiträde i högst Ae 9,
- 3) kanslibiträde i Ae 7,
- 4) 1 000 assistenttimmar,
- 5) beräkning av medel för den av 1961 års riksdag beslutade professuren i matematik,
- 6) 1 000 assistenttimmar,
- 7) beräkning av medel för av 1962 års riksdag beslutade professorer i organisk kemi, oorganisk kemi, fysikalisk kemi, biokemi och analytisk kemi,
- 8) $5 \times 2 000$ assistenttimmar,
- 9) docenttjänst,
- 10) 16 biträdestjänster,
- 11) överflyttning av två biträdande lärare i Ae 21, fyra assistenter och en vaktmästare i Ae 7 från Chalmers tekniska högskola,
- 12) beräkning av medel för en tjänst som ekonomibiträde.

D. Gemensamt för de filosofiska fakulteterna

- 1) förstärkning av delposten Avlöningar till vissa lärare m. m. med 400 000 kr.

E. Gemensamt för universitetet

- 1) höjning av representationsbidraget till rektor med 2 400 kr.,
- 2) forskardocenttjänst,
- 3) höjning av medelsanvisningen till undervisningsnämnderna med 10 000 kr.,
- 4) kontorist i Ae 9,

- 5) höjning av medelsanvisningen för studenthälsovården med 8 500 kr.,
- 6) beräkning under delposten till avlöningar till annan icke-ordinarie personal av 58 000 kr. till ersättning åt laboratoriebiträden, som genomgår vid universitetet anordnad vidareutbildning,
- 7) förste biblioteksassistent i Ae 13,
- 8) förste biblioteksbiträde i Ae 9,
- 9) bortfall av anslagsposten Huvudmansavgifter,
- 10) minskning av de särskilda uppboordsmedlen med 355 700 kr.,
- 11) beräkning av medel för uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster vid universitetet.

Beträffande vissa för universiteten och högskolorna gemensamma spörsmål torde i tillämpliga delar få hänvisas till redovisningen under punkten Uppsala universitet: Avlöningar.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts förslag under förevarande anslagspunkt en anslagshöjning med 5 375 000 kr.

Departementschefen har icke biträtt bl. a. följande av universitetskanslern framlagda förslag, nämligen inrättande av prosekturer i ämnena anatomi och histologi, laboratur i allmän bakteriologi, professur i virologi, professur — i stället för laboratur — i klinisk kemi med laboratorn G. Jungner som förste innehavare, professur i klinisk neurofysiologi med docenten I. Petersén som förste innehavare, professur i röntgendiagnostik med docenten G. I. Wickbom som förste innehavare, professur i franska språket och litteraturen, professur — i stället för preceptur — i slaviska språk med preceptorn G. Jacobsson som förste innehavare, professur i astronomi (principbeslut) och professur — i stället för laboratur — i marin botanik med laboratorn T. Levring som förste innehavare.

Över motionen *II: 577* har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat yttrande av kanslern för rikets universitet efter hörande av vederbörande vid universitetet i Göteborg.

Professorn i psykiatri vid nämnda universitet *John Elmgren* har till rektorsämbetet avgivit yttrande över motionen och därvid anfört bl. a. följande.

Det större akademiska konsistoriet vid Göteborgs Universitet har i skrivelse till Konungen av den 19 sept. 1960 hemställt om skyndsam beredning av det psykotekniska institutets i Göteborg ställning och organisation. Konsistoriet framhöll i sin skrivelse att till skillnad från motsvarande institut i Stockholm det psykotekniska institutet i Göteborg ej åtnjutit något statligt stöd för sin verksamhet.

Konsistoriet skisserade en organisation av institutet i stort sett efter de linjer som föreslagits av psykologutredningen i dess betänkande *Psykologisk utbildning och forskning* (SOU 1955: 11) men med vissa modifikationer.

Det synes angeläget att det psykotekniska institutet i Göteborg, nu ställt under en interimstyrelse i avvaktan på organisationsfrågans slutliga lösning, snarast erhåller statsbidrag för de två i motion 577 år 1963 föreslagna tjänsterna.

Utöver institutets vanliga verksamhet kan tilläggas att institutet sedan flera år tjänstgör som praktikinstitution, officiellt erkänd av psykologförbundet,

vid utbildningen av blivande psykologer. Sålunda tar institutet emot 10—12 psykologer för utbildning och handledning i tillämpad psykologi varje år under en tremånaders period.

Det synes rimligt att institutet i Göteborg i analogi med vad som sedan lång tid skett i Stockholm erhåller statligt stöd för täckande av lokalhyra, lön till handledare, täckande av kostnader för materiel m. m. Detta motiverar motionens förslag om ett statsbidrag av 30 000 kr. för den årliga driften.

Det statliga stödet synes även motiverat av att institutets omfattande forskningsprojekt i stor utsträckning utnyttjas av licentiander och doktorander. Institutet ställer nu lokaler, apparatur och materiel till förfogande för dessa studerande på högre nivåer.

I stigande utsträckning har också förutom praktikantverksamheten det psykotekniska institutet i Göteborg anlitats för undervisning av studenter i 2-betygs-kursen för fil.kand. examen med inriktning på tillämpad psykologi. Lokaler och materiel ställs då till de studerandes disposition. Det synes rimligt att staten bidrar med täckande av kostnaderna för en dylik verksamhet.

Det psykotekniska institutet i Göteborg har i allt större utsträckning anlitats för psykologiska undersökningar för olika myndigheter och läroanstalter.

Under tiden 1 juli 1961—den 30 juni 1962 har ca 900 personer lämplighetsundersökts vid institutet. Från den 1 juli 1962 t. o. m. den 31 mars 1963 utgör detta antal ca 1 250 personer.

Som i motionen framhålles tillsattes en utredning beträffande den psykotekniska verksamhetens organisation den 2 november 1962. Denna torde dock inte förväntas vara färdig inom de närmaste åren. Med hänsyn till de knappa ekonomiska förhållanden under vilka Göteborgsinstitutet arbetar borde därför i analogi med vad som sedan länge skett med motsvarande institut i Stockholm som omedelbar förstärkningsåtgärd ett statligt stöd tilldelas göteborgsinstitutet på sätt som föreslås i motion 577 år 1963.

Rektorsämbetet vid universitetet i Göteborg har åberopat vad professorn Elmgren framhållit samt därutöver anfört följande.

Det psykotekniska institutet i Göteborg har enligt Patent- och registreringsverkets beslut den 17 maj 1962 registrerats såsom aktiebolag med firma Psykotekniska institutet i Göteborg Aktiebolag.

Motionärerna har framhållit att Göteborgs psykotekniska institut borde erhålla statsbidrag till täckande av lokalkostnader samt två tjänster i lönegrad A 24. Såsom framgår av professor Elmgrens yttrande beräknas erforderliga bidragsmedel för täckande av lokalhyra, materiel och vissa andra löpande utgifter till 30.000 kr. Psykotekniska institutet hyr lokaler med adress Kungsgatan 16. Enligt vad rektorsämbetet inhämtat uppgår hyran för lokalerna inklusive bränslekostnader till ca 20 000 kr. per år. Med hänsyn härtill och till vad motionärerna anfört torde den hemställan vari motionen utmynnar så förstås, att medelsanvisning begäres med dels 30 000 kr. för täckande av lokalhyra för psykotekniska institutet och vissa andra löpande utgifter, dels erforderligt belopp för avlöning av två befattningshavare i lönegrad A 24.

Universitetskanslern har anfört följande.

I överensstämmelse med vad i de avgivna yttrandena framhållits anser jag det angeläget att institutet beredes möjlighet att arbeta under trygga ekonomiska förhållanden. Stöd torde kunna lämnas institutet utan att föregripa

resultatet av den nu pågående utredningen. Det torde vara lämpligt att utredningen överväger i vad mån provisoriska åtgärder bör vidtagas i avbidan på det slutliga resultatet av utredningsarbetet.

Utskottet tillstyrker bifall till vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit.

Med hänvisning till vad utskottet under punkten 10 anfört avstyrker utskottet bifall till motionerna I:326 och II:493, såvitt här är i fråga.

Såsom framgår av motionen II:577 och de över densamma avgivna yttrandena föreligger utan tvivel skäl för att psykotekniska institutet i Göteborg tilldelas visst bidrag av statsmedel. Då emellertid frågan rörande den psykotekniska organisationen för närvarande är föremål för utredning genom särskilda enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 2 november 1962 tillkallade sakkunniga är utskottet icke berett att tillstyrka bifall till det i förevarande motion gjorda yrkandet.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I:326 och II:493, i vad de avser inrättande av en tjänst som idrottslärare vid universitetet i Göteborg, icke må av riksdagen bifallas;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I:326 och II:493, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Göteborgs universitet, som föranledes av vad departementschefen föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för Göteborgs universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	4 642 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	21 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	6 337 000
b. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	5 115 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	5 275 300
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	220 000
	Summa kr. 21 610 300

Särskilda uppfördsmedel

1. Bidrag från Göteborgs stad till avlöande av de kliniska amanuenserna	501 800
2. Bidrag från Göteborgs stad till filosofiska fakulteten	400 000
3. Bidrag från Göteborgs stad till universitetsbiblioteket	600 000
4. Avkastning från vissa donationsfonder	231 800
5. Diverse inkomster	700
	<hr/>
	Summa kr. 1 734 300
	Nettoutgift kr. 19 876 000

c) till *Göteborgs universitet: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 19 876 000 kr.;

III. att motionen II: 577 icke må av riksdagen bifallas.

21:o) **Göteborgs universitet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 178, s. 372 och 373), vilket innebär en anslagsminskning med 26 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Göteborgs universitet: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 461 000 kr.

22:o) **Göteborgs universitet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 179, s. 373 och 374), vilket innebär en anslagshöjning med 605 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Göteborgs universitet: Materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 2 385 000 kr.

23:o) **Göteborgs universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 180, s. 375), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Göteborgs universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 210 000 kr.

24:o) **Göteborgs universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 181, s. 375 och 376), vilket innebär en anslagshöjning med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Göteborgs universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 650 000 kr.

25:o) **Göteborgs universitet: Bidrag till Göteborgs stad för verksamheten vid Göteborgs botaniska trädgård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 182, s. 376 och 377), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Göteborgs universitet: Bidrag till Göteborgs stad för verksamheten vid Göteborgs botaniska trädgård* för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 180 000 kr.

26:o) **Stockholms universitet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 183, s. 377—387) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Stockholms universitet, som föranledes av vad departementschefen anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Stockholms universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Stockholms universitet: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 20 075 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Sandler m. fl.* (I: 72) och den andra inom andra kammaren av herr *Lassinantti m. fl.* (II: 85), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta om inrättande från den 1 juli 1963 av en laboratur i naturgeografi vid Stockholms universitet med docenten Valter Schytt som förste innehavare;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Nyström m. fl.* (I: 120) och den andra inom andra kammaren av herr *Svanberg m. fl.* (II: 146), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att fr. o. m. budgetåret 1963/64 medel anvisas för inrättande av en preceptur i socialekologi vid sociologiska institutionen vid Stockholms universitet;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Billman* och *Nordenson* (I: 195) och den andra inom andra kammaren av herrar *Hammar* och *Berglund* (II: 245), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att en professur vid Stockholms universitet i romanska språk, särskilt iberoromanska språk, inrättas samt att den nuvarande lärostolens benämning ändras till romanska språk, särskilt franska och italienska språken;

dels de under punkten 10 redovisade likalydande motionerna I: 326 och II: 493 angående inrättande av tjänster som idrottsledare vid universiteten, såvitt här är i fråga;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Ljungberg m. fl.* (I: 329) och den andra inom andra kammaren av herr *Wiklund* (II: 395), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta om inrättande av en professur i kriminologi med tillhörande institution vid Stockholms universitet fr. o. m. budgetåret 1963/64 samt ställa härför erforderliga medel till förfogande;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr

Hernelius (I: 405) och den andra inom andra kammaren av herr *Wahlund m. fl.* (II: 588), i vilka hemställts att riksdagen vid behandlingen av åttonde huvudtiteln i statsverkspropositionen för budgetåret 1963/64 måtte besluta att en professur i sinologi inrättas vid Stockholms universitet;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Bengtson* i Solna *m. fl.* väckt motion (II: 479), vari hemställts att riksdagen måtte besluta om inrättande av en laboratur i matematisk statistik, särskilt försäkringsmatematik, vid Stockholms universitet fr. o. m. budgetåret 1963/64 samt att ställa härför erforderliga medel till förfogande.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 72, I: 120, I: 195, II: 493, I: 329, I: 405 och II: 479.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär — förutom vissa automatiska utgiftsökningar — beträffande förstärkning av personalorganisationen m. m. i huvudsak följande.

A. Humanistiska fakulteten

- 1) professur i företagsekonomi fr. o. m. 1964/65,
- 2) docenttjänst, vilken företrädesvis bör stå till förfogande för samhällsvetenskapligt ämne,
- 3) forskarassistenttjänst avsedd för samhällsvetenskapligt ämne,
- 4) beräkning av medel för två extra tjänster som forskarassistent,
- 5) 250 assistenttimmar inom ämnet allmän och jämförande etnografi,
- 6) beräkning av medel för ytterligare en biträdestjänst.

B. Matematisk-naturvetenskapliga fakulteten

- 1) ändring av ämnesområdet för professuren i organisk kemi och biokemi till biokemi,
- 2) professur i organisk kemi — i stället för laboratur i organisk kemi och biokemi — med laboratorn N. Löfgren som förste innehavare,
- 3) 1 000 assistenttimmar,
- 4) docenttjänst,
- 5) beräkning av medel för ytterligare en tjänst som kvalificerad teknisk medhjälpare med bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta om tjänstens placering i lönegrad och placering vid institution,
- 6) beräkning av medel för ytterligare 12 biträdestjänster,
- 7) beräkning av medel för ett ekonomibiträde i Ae 5.

C. Gemensamt för de filosofiska fakulteterna

- 1) ordinariesättning av universitetslektorat i vardera av ämnena pedagogik och pedagogisk psykologi, statistik och genetik,
- 2) förstärkning av delposten Avlöningar till vissa lärare m. m. med 1 000 000 kr.

D. Gemensamt för universitetet

- 1) forskardocenttjänst,
- 2) höjning av representationsbidraget till rektor med 2 400 kr.,
- 3) assistent i Ag 17 vid räntekammaren,
- 4) beräkning av medel för två telefonister i reglerad befordringsgång,
- 5) 40 000 kr. till förstärkning av personalen vid universitetets biblioteksorganisation,

- 6) höjning av medelsanvisningen för studenthälsovården med 6 000 kr.,
- 7) extra-ordinariesättning av en tjänst som forskningsingenjör i Ag 21,
- 8) ökning av de särskilda uppbördsmedlen med 50 000 kr.,
- 9) beräkning av medel för uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster vid universitetet.

Beträffande vissa för universiteten och högskolorna gemensamma spörsmål torde i tillämpliga delar få hänvisas till redovisningen under punkten Uppsala universitet: Avlöningar.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts förslag under förevarande anslagspunkt en anslagshöjning med 3 442 000 kr.

Departementschefen har icke biträtt kanslerns förslag om inrättande av professorer i kriminologi och i romanska språk, särskilt iberoromanska språk, samt av laboraturer i matematisk statistik, särskilt försäkringsmatematik, i biokemi, i fysiologisk kemi och i geografi, särskilt naturgeografi.

Beträffande den föreslagna professuren i kriminologi har *departementschefen* anfört följande.

Till frågan om inrättande av en professur i kriminologi är jag inte beredd att nu taga ställning. Kriminologien såsom vetenskap har en uppenbar anknytning till socialvetenskapliga och medicinska frågeställningar. Med hänsyn härtill synes mig såväl ämnesinriktningen som fakultetstillhörigheten för den föreslagna professuren böra ytterligare övervägas genom universitetsmyndigheternas försorg, innan ställning toges.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag.

Beträffande de här redovisade motionerna får utskottet anföra följande.

Med hänvisning till vad utskottet under punkten 10 anfört avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 326 och II: 493, såvitt nu är i fråga.

I motionerna I: 72 och II: 85 har hemställts, att en laboratur i naturgeografi måtte fr. o. m. den 1 juli 1963 inrättas vid Stockholms universitet med docenten Valter Schytt som förste innehavare. Detta förslag överensstämmer med av universitetsmyndigheterna framställt äskande. I och för sig har enligt utskottets mening goda skäl anförts för förslaget. Utskottet är likväl icke berett att biträda motionsyrkandet men förutsätter att förevarande fråga blir föremål för ytterligare överväganden i samband med prövningen av universitetets anslagsframställningar för budgetåret 1964/65.

Vidkommande motionerna I: 120 och II: 146 angående inrättande av en receptur i socialekologi har förslag i ämnet icke för budgetåret 1963/64 framförts av vederbörande universitetsmyndigheter. Utskottet har icke ansett sig böra tillstyrka bifall till det i nyssnämnda motioner gjorda yrkandet.

Med anledning av vid 1962 års riksdag motionsvis framställda förslag (I:354 och II: 426) om inrättande av en professur i iberoromanska språk framhöll utskottet i sitt utlåtande 1962:102 (s. 29) att enligt utskottets mening goda

skäl talade för att en dylik professur komme till stånd. Utskottet, som likväl icke fann sig böra biträda motionärernas yrkande, utgick från att utvecklingen på ifrågavarande område komme att i fortsättningen ytterligare beaktas av Kungl. Maj:t.

Sedan frågan om inrättandet av nämnda professur nu åter aktualiserats genom de vid innevarande års riksdag väckta motionerna I: 195 och II: 245 får utskottet, som icke anser sig böra biträda det i motionerna gjorda yrkandet, understryka, att förevarande fråga synes utskottet vara av den betydelse att den bör av Kungl. Maj:t ägnas särskild uppmärksamhet.

Det i motionerna I: 405 och II: 588 framställda yrkandet överensstämmer med förslag i ämnet av vederbörande vid Stockholms universitet och universitetskanslern. Det vore enligt utskottets mening synnerligen beklagligt om undervisningen i sinologi vid Stockholms universitet måste nedläggas. Utskottet är likväl icke berett att tillstyrka bifall till motionsyrkandet. Utskottet förutsätter emellertid att spørsmålet om nämnda undervisnings upprätthållande och därmed i samband stående frågor blir föremål för ytterligare prövning från Kungl. Maj:ts sida.

I motionen II: 479 har hemställts om inrättande av en laboratur i matematisk statistik, särskilt försäkringsmatematik, från och med budgetåret 1963/64. Såsom av motionen framgår och utskottet under hand inhämtat råder för närvarande stor brist på försäkringsmatematiker, vilket medför vissa svårigheter för försäkringsinspektionen och riksförsäkringsverket samt försäkringsbolagen. Detta förhållande talar för nödvändigheten av att stabilisera och stärka den akademiska undervisningen i matematisk statistik, särskilt försäkringsmatematik. Utskottet vill därför med anledning av motionen, som utskottet likväl icke funnit sig böra tillstyrka, framhålla angelägenheten av att åtgärder snarast vidtages i syfte att förbättra den på ifrågavarande område rådande situationen.

Vad beträffar frågan om inrättande av en professur i kriminologi, varom förslag framlagts i motionerna I: 329 och II: 395, vill utskottet liksom departementschefen framhålla, att kriminologien såsom vetenskap har en uppenbar anknytning till socialvetenskapliga och medicinska frågeställningar. Med anledning av vad departementschefen vidare i detta ärende anfört förutsätter utskottet, som icke anser sig böra biträda det i motionerna I: 329 och II: 395 gjorda yrkandet, att förslag snarast kan vara att förvänta från universitetsmyndigheternas sida rörande såväl ämnesinriktningen som fakultetstillhörigheten för en professur i berörda ämne och att därefter framställning i ärendet kan komma att av Kungl. Maj:t föreläggas nästa års riksdag.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 72 och II: 85, i vad de avser inrättande fr. o. m. den 1 juli 1963 av en laboratur i naturgeografi med docenten V. Schytt som förste innehavare, icke må av riksdagen bifallas;

II. att motionerna I: 120 och II: 146, i vad de avser inrättande av en preceptur i socialekologi, icke må av riksdagen bifallas;

III. att motionerna I: 195 och II: 245, i vad de avser inrättande av en professur i romanska språk, särskilt iberoromanska språk, icke må av riksdagen bifallas;

IV. att motionerna I: 326 och II: 493, i vad de avser inrättande av två tjänster som idrottslärare vid universitetet i Stockholm, icke må av riksdagen bifallas;

V. att motionerna I: 329 och II: 395, i vad de avser inrättande fr. o. m. den 1 juli 1963 av en professur i kriminologi jämte tillhörande institution, icke må av riksdagen bifallas;

VI. att motionerna I: 405 och II: 588, i vad de avser inrättande fr. o. m. den 1 juli 1963 av en professur i sinologi, icke må av riksdagen bifallas;

VII. att motionen II: 479, i vad den avser inrättande fr. o. m. den 1 juli 1963 av en laboratur i matematisk statistik, särskilt försäkringsmatematik, icke må av riksdagen bifallas;

VIII. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 72 och II: 85, I: 120 och II: 146, I: 195 och II: 245, I: 326 och II: 493, I: 329 och II: 395, I: 405 och II: 588 samt II: 479, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Stockholms universitet, som föranledes av vad departementschefen föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för Stockholms universitet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 563 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	20 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	7 788 000
b. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	4 569 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 249 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	239 000
6. Livräntor m. m., <i>förslagsvis</i>	306 000

Summa kr. 20 734 000

Särskilda uppbördsmedel

1. Avkastning från vissa fonder	600 000
2. Bidrag från enskilt håll	56 000
3. Diverse inkomster	3 000
	Summa kr. 659 000
	Nettoutgift kr. 20 075 000

c) till *Stockholms universitet: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 20 075 000 kr.

27:o) **Stockholms universitet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 184, s. 387 och 388), vilket innebär en anslagshöjning med 307 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stockholms universitet: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 406 000 kr.

28:o) **Stockholms universitet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 185, s. 388 och 389), vilket innebär en anslagshöjning med 180 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stockholms universitet: Materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 1 970 000 kr.

29:o) **Stockholms universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 186, s. 389), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stockholms universitet: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 490 000 kr.

30:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 187, s. 389—398) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för karolinska-mediko-kirurgiska institutet, som föranledes av vad departementschefen anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för karolinska-mediko-kirurgiska institutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 14 195 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Kajser* och *Ivar Johansson* (I: 230) och den andra inom andra kammaren av herr *Petterson* i *Degerfors m. fl.* (II: 281), i vilka hemställts att riksdagen till

ett elektroakustiskt laboratorium vid karolinska institutet och förlagt till tekniska högskolan i enlighet med vad medicinalstyrelsen föreslagit måtte bevilja för lönekostnader 180 000 kr. och för omkostnader 116 000 kr.;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Per-Olof Hanson m. fl.* (I: 478) och den andra inom andra kammaren av herr *Helén m. fl.* (II: 482), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta om inrättande fr. o. m. budgetåret 1964/65 vid karolinska mediko-kirurgiska institutet av en för professorn vid University of Southern California School of Medicine, doktorn Giuseppe Bertani, personlig professorstjänst i mikrobiologisk genetik.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 281 och II: 482.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär — förutom vissa automatiska utgiftsökningar — beträffande förstärkning av personalorganisationen m. m. i huvudsak följande.

- 1) professur i anesthesiologi,
- 2) professur i hjärt- och lungkirurgi med professorn C. Crafoord som förste innehavare och samtidigt indragning av den för Crafoord personliga professuren i thoraxkirurgi,
- 3) personlig professur i radiobiologi för laboratorn A. G. Forssberg och samtidigt vakantsättning av laboratur i radiobiologi,
- 4) prosektur i patologi fr. o. m. 1/1 1964,
- 5) universitetslektorat i ämnet fysiologi,
- 6) universitetslektorat i ämnet farmakologi fr. o. m. 1/1 1964,
- 7) två forskarassistenttjänster med företräde för ämnena fysiologi och medicinsk fysik,
- 8) två forskarassistenttjänster fr. o. m. 1/1 1964 med företräde för ämnena bakteriologi och patologi,
- 9) ökning av arvoden till lärare med 19 040 kr.,
- 10) assistent fr. o. m. 1/1 1964,
- 11) två förste amanuenser fr. o. m. 1/1 1964,
- 12) klinisk amanuens fr. o. m. 1/1 1964,
- 13) fem instruktionssköterskor i Ae 14 fr. o. m. 1/1 1964,
- 14) beräkning av medel för en laboratorieassistent i Ae 11 fr. o. m. 1/1 1964,
- 15) beräkning av medel för ett laboratoriebiträde,
- 16) beräkning av medel för den av 1962 års riksdag beslutade professuren i socialmedicin och för tillhörande hjälpkrafter,
- 17) professur i klinisk epidemiologi fr. o. m. 1965/66 (principbeslut),
- 18) forskardocenttjänst,
- 19) psykolog i Ae 25 i stället för assistent vid rättspsykiatriska kliniken,
- 20) beräkning av medel för ytterligare en tjänst som kvalificerad medhjälpare med bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta om tjänstens inplacering i lönegrad och placering vid institution,
- 21) beräkning av medel för ytterligare sju biträdestjänster,
- 22) förste biblioteksassistent i Ae 17,
- 23) beräkning av medel för en telefonisttjänst i reglerad befordringsgång,
- 24) beräkning av medel för uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster vid institutet.

Beträffande vissa för universiteten och högskolorna gemensamma spörsmål torde i tillämpliga delar få hänvisas till redovisningen under punkten Uppsala universitet: Avlöningar.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag en anslagshöjning med 2 147 000 kr.

Departementschefen har icke biträtt bl. a. följande av universitetskanslern framlagda förslag, nämligen inrättande av personlig professur i mikrobiologisk genetik för professorn G. Bertani fr. o. m. 1964/65 (principbeslut), laboraturer i medicinsk cellforskning och genetik, i dermato-venereologi, särskilt dess histopatologi, och i neurologi samt personliga laboraturer i neurofysiologi för docenten B. Frankenhaeuser och i pediatrik urologi för docenten N. O. Ericsson. Ett förslag av medicinalstyrelsen om inrättande vid institutet av ett centralt elektroakustiskt laboratorium har icke biträttts av departementschefen.

Utskottet. Emot Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag har utskottet icke funnit något att erinra.

Beträffande de ovannämnda motionsyrkandena får utskottet anföra följande.

Såsom i motionerna I: 478 och II: 482 redovisats började professorn vid University of Southern California School of Medicine G. Bertani sin verksamhet vid karolinska institutets bakteriologiska institution i september 1960. Bertani, som representerar ämnet mikrobiologisk genetik, har ställt sig positiv till tanken på en mera permanent tjänst i Sverige, om betryggande arbetsmöjligheter skapades för honom. Arbetsplats för honom står till förfogande i Wallenbergsstiftelsens jubileumslaboratorium; forskningsanslag finnes tillgängliga från vederbörande svenska forskningsråd samt från USA. Syskonen Wesséns stiftelse har beviljat anslag motsvarande professorslön för Bertani under tiden den 1 juli 1961—den 30 juni 1964.

Det i ovannämnda motioner gjorda yrkandet om inrättande fr. o. m. budgetåret 1964/65 av en personlig professur i mikrobiologisk genetik för Bertani överensstämmer med ett av universitetskanslern framlagt förslag.

Bertanis betydelsefulla verksamhet i vårt land är såsom av det föregående framgår tryggad även under nästkommande budgetår. Vid sådant förhållande och då prövningen av frågan om en personlig professur för honom vid karolinska institutet lämpligen kan upptagas till behandling i samband med institutets anslagsäskanden för budgetåret 1964/65 avstyrker utskottet bifall till det i motionerna I: 478 och II: 482 framställda yrkandet.

Med anledning av motionerna I: 230 och II: 281 vill utskottet understryka den mycket betydelsefulla uppgift ett eventuellt elektro-akustiskt laboratorium har att fylla. Departementschefen har erinrat om att ifrågavarande verksamhet för närvarande erhåller stöd av bl. a. forskningsrådsmedel. På grund härav och då utskottet utgår från att Kungl. Maj:t alltjämt har sin uppmärksamhet riktad på förevarande spörsmål avstyrker utskottet bifall till de ovannämnda motionerna.

Under återopandande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 230 och II: 281, i vad de avser inrättande av ett elektroakustiskt laboratorium, icke må av riksdagen bifallas;

II. att motionerna I: 478 och II: 482 angående inrättande fr. o. m. budgetåret 1964/65 av en personlig professur i mikrobiologisk genetik för professorn G. Bertani icke må av riksdagen bifallas;

III. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 230 och II: 281, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för karolinska mediko-kirurgiska institutet, som föranledes av vad departementschefen föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för karolinska mediko-kirurgiska institutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 637 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	9 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	1 388 000
b) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	4 815 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 168 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	208 000
Summa kr.	14 225 000

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l

1. Bidrag från Malmstenska donationsfonden ...	4 600
2. Bidrag från Ekmanska donationsfonden	9 200
3. Bidrag från Mimi Althainz donationsfond ...	16 200
Summa kr.	30 000
Nettoutgift kr.	14 195 000

c) till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet*: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 14 195 000 kr.

31:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 188, s. 398 och 399) föreslagit riksdagen att till Karolinska

mediko-kirurgiska institutet: Omkostnader för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 936 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förcheft de under punkten 30 redovisade likalydande motionerna *I: 230* och *II: 281* angående inrättande av ett elektroakustiskt laboratorium, såvitt här är i fråga.

Beträffande motiveringen för det i motionerna gjorda yrkandet får utskottet hänvisa till motionen *II: 281*.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag.

Med hänvisning till vad utskottet under punkten 30 anfört avstyrker utskottet bifall till motionerna *I: 230* och *II: 281* i vad de avser förevarande anslag.

Utskottet hemställer förty,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna *I: 230* och *II: 281*, såvitt nu är i fråga, till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 936 000 kr.

32:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 189, s. 399 och 400), vilket innebär en anslagshöjning med 185 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 2 145 000 kr.

33:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 190, s. 400), vilket innebär en anslagshöjning med 40 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kr.

34:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Bokinköp och bokbindning för biblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 191, s. 401), vilket innebär en anslagshöjning med 15 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Bokinköp och bokbindning för biblioteket* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kr.

35:o) **Medicinska högskolan i Umeå: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 192, s. 401—406) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för medicinska högskolan i Umeå, som föranledes av vad departementschefen anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för medicinska högskolan i Umeå, att till-

lämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Medicinska högskolan i Umeå: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 4 508 000 kr.

Organisationskommittén för den medicinska högskolan i Umeå hade föreslagit, att de medicinska och odontologiska läroanstalterna i Umeå fr. o. m. den 1 juli 1963 skulle sammanslås till ett lärosäte, benämnt universitetet i Umeå, och att i samband därmed en kraftig förstärkning skulle ske av de administrativa resurserna. Universitetskanslern, som anslöt sig till kommitténs förslag på flertalet punkter, fann att lärosätet tills vidare borde benämnas medicinsk-odontologiska högskolan i Umeå och stå under den nuvarande organisationskommitténs ledning.

Departementschefen har ansett, att ställning inte nu bör tas till organisationsförslaget, men att en samordning av administrationen bör komma till stånd i avvaktan på en mera definitiv lösning. Departementschefen har därför förordat, att ledningen för de medicinska och odontologiska lärosätena i Umeå anförtros åt organisationskommittén, som därvid bör erhålla ett förstärkt odontologiskt inslag. För förstärkning av de administrativa resurserna föreslås, att ett belopp av 100 000 kr. anvisas. Beloppet avser bl. a. en tjänst som byrådirektör i lönegrad Ag 27. Härjämte har medel för en tjänst som kontorist i Ae 9, en som expeditionsvakt i Ae 7 med halvtidstjänstgöring, en som kanslibitråde i Ae 7 och två som kontorsbiträde i högst Ae 5 föreslagits överförda från avlöningsanslaget för tandläkarhögskolan i Stockholm till förevarande anslag.

Kungl. Maj:ts under denna punkt framställda förslag innebär i övrigt — förutom vissa automatiska utgiftsökningar — beträffande förstärkning av personalorganisationen m. m. huvudsakligen följande.

- 1) docenttjänst med företräde för ämnena bakteriologi, farmakologi och patologi,
- 2) beräkning av medel för ytterligare två biträdestjänster,
- 3) 2 000 kr. till psykiatrisk studenthälsovård,
- 4) beräkning av medel för uppflyttning i lönegrad av en tjänst vid högskolan.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts förslag en anslagshöjning med 672 000 kr.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för medicinska högskolan i Umeå, som förändrades av vad departementschefen föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för medicinska högskolan i Umeå, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	984 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	39 000

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	744 000
b) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 547 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 300 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	62 000
	Summa kr. 4 676 000

Särskilda uppbördsmedel

Bidrag från Västerbottens läns landsting till avlö- nande av kliniska amanuenser	168 000
	Nettoutgift kr. 4 508 000

c) till *Medicinska högskolan i Umeå*: *Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 4 508 000 kr.

36:o) **Medicinska högskolan i Umeå: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 193, s. 406 och 407), vilket innebär en anslagsminskning med 3 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Medicinska högskolan i Umeå: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 341 000 kr.

37:o) **Medicinska högskolan i Umeå: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 194, s. 407 och 408), vilket innebär en anslagshöjning med 54 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Medicinska högskolan i Umeå: Materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 515 000 kr.

38:o) **Medicinska högskolan i Umeå: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 195, s. 408), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Medicinska högskolan i Umeå: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 70 000 kr.

39:o) **Medicinska högskolan i Umeå: Bokinköp och bokbindning för biblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 196, s. 408 och 409), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Medicinska högskolan i Umeå: Bokinköp och bokbindning för biblioteket* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 110 000 kr.

40:o) **Tandläkarhögskolan i Stockholm: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 197, s. 409—416) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen angivna ändringar i personalförteckningen för tandläkarhögskolan i Stockholm, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Tandläkarhögskolan i Stockholm: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 5 679 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förchäft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Nordström m. fl.* (I: 117) och den andra inom andra kammaren av herr *Wiklund m. fl.* (II: 93), i vilka hemställts att riksdagen måtte dels besluta att i analogi med vad fallet är beträffande tandläkarhögskolan i Umeå även vid tandläkarhögskolorna i Stockholm och Malmö ämnesområdet parodontologi frigöres från tandkirurgien till bildande av ett självständigt ämnesområde från den 1 juli 1963 samt att ämnesområdet såsom de remissorgan som tidigare yttrat sig i denna fråga föreslagit företrädes av professorer, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att utgiva för angivna ändamål erforderliga medel.

Beträffande motiveringen för de i motionerna gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionen I: 117.

Enligt beslut av 1961 års riksdag skall tandläkarutbildningen i Umeå fr. o. m. budgetåret 1963/64 organiseras inom ramen för en i förhållande till tandläkarhögskolan i Stockholm självständig läroanstalt. Detta innebär bl. a., att särskilda anslag till en tandläkarhögskola i Umeå bör uppföras på riksstaten fr. o. m. nämnda budgetår. Till dessa nya anslag bör därvid överföras under motsvarande anslag till tandläkarhögskolan i Stockholm för budgetåret 1962/63 beräknade medel för tjänster och andra ändamål, vilka kommer att bestå vid det till högskola ombildade umeåinstitutet eller i samband med ombildningen överflyttas från Stockholm till Umeå.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär — förutom vissa automatiska utgiftsökningar — beträffande personalorganisationen m. m. huvudsakligen följande.

A. Förändringar föranledda av tandläkarinstitutets i Umeå ombildning till högskola

*Överföring till avlöningsanslag till tandläkarhögskolan i Umeå av
medelsanvisning för följande ändamål*

- 1) professor i barntandvård,
- 2) laborator vid avdelningen för bettanalys med parodontoprotetik,
- 3) instruktionssköterska i Ae 14,
- 4) tandtekniker i Ae 14,
- 5) översköterska i Ae 13,
- 6) två tandtekniker i Ae 12,
- 7) instrumentmakare i Ae 11,

- 8) tre avdelningstandsköterskor i Ae 10,
- 9) materialförvaltare i Ae 10,
- 10) fotograf i Ae 9,
- 11) fem laboratoriebiträden i högst Ae 9,
- 12) två reparatörer i Ae 9,
- 13) sex tandtekniker i Ae 9,
- 14) tre kontrollbiträden i Ae 7,
- 15) röntgenbiträde i Ae 7,
- 16) tjugotvå tandsköterskor i Ae 7,
- 17) tredje amanuens (intern medicin),
- 18) laboratoriebiträde i högst A 9 med halvtidstjänstgöring (allmän patologi),
- 19) 141 280 kr. motsvarande avlöning till 20 heltidsanställda tandsköterskepraktikanter,
- 20) 20 640 kr. för kursgivararvoden i allmän patologi, allmän kirurgi och intern medicin samt för arvode för undervisning i rättsodontologi,
- 21) 2 880 kr. till narkosläkare,
- 22) 1 800 kr. till föreståndare för tandsköterskeskolan,
- 23) 9 600 kr. till arvoden åt timplärare vid tandsköterskeskolan.

*Indragning av följande tjänster och av medelsanvisning för
nedan angivna ändamål*

- 24) tre i Umeå placerade laboraturer, nämligen en vid envar av avdelningarna för karieslära, proteslära och tandkirurgi,
- 25) samtliga tio i Umeå placerade tjänster som avdelningstandläkare,
- 26) en vid avdelningen för dental röntgendiagnostik i Stockholm placerad tjänst som avdelningstandläkare,
- 27) samtliga elva i Umeå placerade tjänster som assistent,
- 28) fem i Stockholm placerade tjänster som assistent,
- 29) samtliga sju i Umeå placerade tjänster som förste amanuens,
- 30) en tjänst som tandsköterska i Ae 7 vid avdelningen för dental röntgendiagnostik i Stockholm,
- 31) en tjänst som kontorsbiträde i högst Ae 5 vid intendentkontoret i Stockholm,
- 32) 8 680 kr. för vissa kursgivararvoden m. m., nämligen för två kurser i materiallära i Stockholm (1 200 kr.), två kurser i tandhistopatologi i Umeå (3 600 kr.), röntgenläkare i Umeå (2 880 kr.) samt kursamanuens vid undervisning i tandhistopatologi i Umeå (1 000 kr.),
- 33) 1 200 kr. i arvode till föreståndare för tandläkarinstitutet i Umeå,
- 34) 1 500 kr. i särskilt arvode till intendenten vid tandläkarhögskolan i Stockholm,
- 35) belopp motsvarande kostnaderna för vissa tjänster för administrativ personal som överföres till avlöningsanslaget till medicinska högskolan i Umeå,
- 36) beräknade medel för kompensation för höjda folkpensionsavgifter, vikariatskostnader, tillfällig arbetskraft, kallortstillägg m. m. avseende den nuvarande verksamheten vid tandläkarinstitutet i Umeå.

B. Tandläkarhögskolan i Stockholm

- 1) professur — i stället för laboratur — i ämnet barntandvård med laboratorn E. Welander som förste innehavare,
- 2) avdelningstandläkare vid avdelningen för dental röntgendiagnostik,
- 3) beräknande av medel för ytterligare en tjänst som kanslibiträde i Ae 7 och en tjänst som telefonist i reglerad befordringsgång,
- 4) beräknande av medel för uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag en anslagsminskning med 749 000 kr.

Universitetskanslern har efter förslag i ämnet från lärarkollegiet vid tandläkarhögskolan i Stockholm bl. a. föreslagit, att den nuvarande laboraturen i tandhistopatologi ombildas till professur i ämnet med laboratorn G. Bergman som förste innehavare. *Departementschefen* har icke tillstyrkt förslaget.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag.

I anledning av motionerna I: 117 och II: 93 får utskottet erinra därom att vid tandläkarhögskolorna i Stockholm och Malmö har ämnet parodontologi beretts utrymme inom undervisningen i tandkirurgi. Ansvarig för denna undervisning är en laborator, vilken dock är underordnad professorn i tandkirurgi. Parodontologien vid tandläkarhögskolan i Umeå har däremot enligt personalorganisationen för budgetåret 1963/64 fått en självständig ställning under en fristående laborator.

Såvitt utskottet kunnat finna talar mycket starka skäl för att en motsvarande anordning som den som skall tillämpas vid tandläkarhögskolan i Umeå kommer till stånd även vid de två äldre odontologiska lärosätena. Detta synes också enligt vad utskottet inhämtat utan nämnvärda svårigheter låta sig göra inom ramen för nuvarande personella och materiella resurser. Utskottet, som icke är berett att tillstyrka det i motionerna framställda yrkandet om att ifrågavarande ämnesområde skulle företrädas av professorer, har för sin del icke något att erinra mot att parodontologien även vid tandläkarhögskolorna i Stockholm och Malmö frigöres till ett självständigt ämnesområde och att Kungl. Maj:t vidta ger de åtgärder i sådant syfte, som kan finnas påkallade och lämpliga.

Utskottet förordar att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet sålunda anfört.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 117 och II: 93, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört angående ämnet parodontologi;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 117 och II: 93, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för tandläkarhögskolan i Stockholm, som föranledes av vad departementschefen föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för tandläkarhögskolan i Stockholm, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	925 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:ts, <i>förslagsvis</i>	5 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	1 015 000
b) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 032 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 621 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	81 000
	Summa kr. 5 679 000

c) till *Tandläkarhögskolan i Stockholm: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 5 679 000 kr.

41:o) **Tandläkarhögskolan i Stockholm: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 198, s. 416 och 417), vilket innebär en anslagsminskning med 131 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Stockholm: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 851 000 kr.

42:o) **Tandläkarhögskolan i Stockholm: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 199, s. 418), vilket innebär en anslagsminskning med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Stockholm: Materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 205 000 kr.

43:o) **Tandläkarhögskolan i Stockholm: Bokinköp och bokbindning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 200, s. 418 och 419), vilket innebär en anslagsminskning med 11 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Stockholm: Bokinköp och bokbindning m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kr.

44:o) **Tandläkarhögskolan i Stockholm: Nyanskaffning och underhåll av utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 201, s. 419 och 420), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Stockholm: Nyanskaffning och underhåll av utrustning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 230 000 kr.

45:o) **Tandläkarhögskolan i Malmö: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 202, s. 420—422) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för tandläkarhögskolan i Malmö, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Tandläkarhögskolan i Malmö: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 4 987 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått

dels de under punkten 40 redovisade likalydande motionerna *I: 117* och *II: 93* angående utbrytande av parodontologien till ett självständigt ämnesområde vid tandläkarhögskolorna i Stockholm och Malmö, såvitt här är i fråga;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Palm* och fröken *Karlsson* väckt motion (*II: 390*), i vilken hemställts att riksdagen måtte besluta, att laboratorsbefattningen i tandhistopatologi vid tandläkarhögskolan i Malmö fr. o. m. den 1 juli 1963 omändras till professur.

Beträffande motiveringen för de i motionerna gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna *I: 117* och *II: 390*.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär — förutom vissa automatiska utgiftsökningar — beträffande förstärkning av personalorganisationen m. m. huvudsakligen följande.

- 1) beräkning av medel för ytterligare två biträdestjänster,
- 2) beräkning av medel för en tjänst som ekonomibiträde i Ae 5,
- 3) beräkning av medel för utbyte av tjänst som ekonomibiträde med halvtidstjänstgöring mot tjänst som ekonomibiträde i Ae 5 med heltidstjänstgöring,
- 4) 6 000 kr. för internmedicinsk konsultationsverksamhet,
- 5) 5 000 kr. för ersättning åt extra biträdespersonal vid biblioteket,
- 6) beräkning av medel för uppflyttning i lönegrad av en tjänst vid högskolan.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag en anslagshöjning med 835 000 kr.

Universitetskanslern har efter förslag i ämnet av lärarkollegiet vid tandläkarhögskolan i Malmö bl. a. föreslagit, att den nuvarande laboraturen i tandhistopatologi vid tandläkarhögskolan i Malmö ombildas till professur i ämnet med laboratorn G. Gustafson som förste innehavare. *Departementschefen* har icke tillstyrkt förslaget.

Utskottet biträder vad Kungl. Maj:t under denna punkt föreslagit.

Beträffande motionerna *I: 117* och *II: 93* avstyrker utskottet med hänvisning till vad utskottet under punkten 40 framhållit bifall till motionerna, såvitt här är i fråga. I övrigt får utskottet hänvisa till vad utskottet i anledning av motionerna under nämnda punkt anfört och föreslagit.

Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på den i motionen *II: 390* berörda frågan, vilken såvitt utskottet finner bör bedömas i samband med motsvarande spörsmål, avseende tandläkarhögskolan i Stockholm. Utskottet har icke funnit sig böra biträda det i motionen gjorda yrkandet.

Under återropande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionen *II: 390* icke må av riksdagen bifallas;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 117 och II: 93, såvitt nu är i fråga,

a) godkänna följande avlöningsstat för tandläkarhögskolan i Malmö, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	504 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	9 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	949 000
b) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 053 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 423 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	49 000
Summa kr. 4 987 000	

b) till *Tandläkarhögskolan i Malmö*: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 4 987 000 kr.

46:o) **Tandläkarhögskolan i Malmö: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 203, s. 423), vilket innebär en anslagshöjning med 28 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Malmö*: *Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 651 000 kr.

47:o) **Tandläkarhögskolan i Malmö: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 204, s. 423 och 424), vilket innebär en anslagshöjning med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Malmö*: *Materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 185 000 kr.

48:o) **Tandläkarhögskolan i Malmö: Bokinköp och bokbindning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 205, s. 424), vilket innebär en anslagshöjning med 3 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Malmö*: *Bokinköp och bokbindning m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kr.

49:o) **Tandläkarhögskolan i Malmö: Nyanskaffning och underhåll av utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 206, s. 424 och 425), vilket innebär en anslagsminskning med 50 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Malmö: Nyan-
skaffning och underhåll av utrustning* för budgetåret 1963/64
anvisa ett reservationsanslag av 140 000 kr.

50:o) **Tandläkarhögskolan i Umeå: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 207, s. 425—439) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med vad departementschefen föreslagit fastställa personalförteckning för tandläkarhögskolan i Umeå, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för tandläkarhögskolan i Umeå, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Tandläkarhögskolan i Umeå: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 4 005 000 kr.

I enlighet med tidigare fattat riksdagsbeslut (prop. 1961: 108, rskr 1961: 328) skall den odontologiska utbildningen i Umeå fr. o. m. budgetåret 1963/64 organiseras inom ramen för en i förhållande till tandläkarhögskolan i Stockholm fristående läroanstalt. Under punkten 40 (Tandläkarhögskolan i Stockholm: Avlöningar) redovisades vissa tjänster, arvoden m. m., som nu är avsedda för tandläkarinstitutets i Umeå verksamhet och som i samband med institutets ombildning till högskola antingen bör överföras till förevarande anslag eller indragas.

Kungl. Maj:t har framlagt följande förslag beträffande personalorganisation m. m. för tandläkarhögskolan i Umeå. Förslaget omfattar jämväl de tjänster, arvoden m. m., för vilka medel fr. o. m. nästa budgetår ansetts böra beräknas under förevarande anslag i stället för under avlöningsanslaget till tandläkarhögskolan i Stockholm.

Lärare

- 1) professor i pedodonti, tillika övertandläkare,
- 2) laborator i bettanalys med parodontoprotetik, tillika övertandläkare,
- 3) professor i cariologi, tillika övertandläkare,
- 4) professor i protetik, tillika övertandläkare,
- 5) professor i kirurgi, tillika övertandläkare,
- 6) professor i ortodonti, tillika övertandläkare,
- 7) professor i röntgendiagnostik, tillika övertandläkare,
- 8) professor i histopatologi,
- 9) professor i teknologi,
- 10) laborator i parodontologi, tillika övertandläkare,
- 11) laborator i endodonti, tillika övertandläkare,
- 12) laborator i farmakologi,
- 13) universitetslektor,
- 14) lärare i Ae 26 (A 24), föreståndare för mottagningsavdelningen, tillika övertandläkare,
- 15) femton lärare i Ae 26 (A 24), tillika biträdande övertandläkare,
- 16) fjorton assistenttandläkare i Ae 20 (A 18) jämte avlöningsförstärkning,
- 17) medelsanvisning av 23 640 kr. för arvoden till sju kursgivare,
- 18) tre assistenter,
- 19) tio förste amanuenser,
- 20) sju tredje amanuenser.

Sköterskepersonal

- 21) instruktionssköterska i Ae 14,
- 22) sju översköterskor i Ae 13,
- 23) sex avdelningstandsköterskor i Ae 10,
- 24) åtta kontrollbiträden i Ae 7,
- 25) tre röntgenbiträden i Ae 7,
- 26) tjugotvå tandsköterskor i Ae 7,
- 27) medelsanvisning av 155 680 kr., motsvarande avlöning till 20 heltidsanställda tandsköterskepraktikanter ($\frac{2}{3}$ av lönen i A 5).

Tandtekniker

- 28) biträdande lärare i Ae 17,
- 29) tre tandtekniker i Ae 14,
- 30) tre tandtekniker i Ae 12,
- 31) två tandtekniker i Ae 9.

Teknisk biträdespersonal

- 32) fotograf i Ae 9,
- 33) instrumentmakare i Ae 11,
- 34) institutionstekniker i Ae 9,
- 35) laboratorieassistent i Ae 11,
- 36) tio laboratoriebiträden i högst Ae 9,
- 37) djurvårdare i Ae 7,
- 38) två fotobiträden i reglerad befordringgång.

Verkstadspersonal

- 39) verkmästare i Ae 15,
- 40) materialförvaltare i Ae 10,
- 41) sju reparatörer i Ae 9.

Kontorspersonal på kliniker etc.

- 42) kansliskrivare i Ae 11,
- 43) kontorist i Ae 9,
- 44) fem kanslibiträden i Ae 7,
- 45) kontorsbiträde i högst Ae 5.

Övrigt

- 46) befattningsarvode till rektor,
- 47) representationsbidrag till rektor,
- 48) arvode av 1 800 kr. till föreståndare för tandsköterskeskolan,
- 49) arvode av 2 280 kr. till föreståndare för tandteknikerskolan,
- 50) medelsanvisning av 9 600 kr. för arvoden till timplärare vid tandsköterskeskolan,
- 51) medelsanvisning av 34 125 kr. för arvoden till timplärare vid tandteknikerskolan,
- 52) arvode av 2 880 kr. till narkosläkare,
- 53) arvode av 600 kr. till kurator,
- 54) medelsanvisning för vikarier, tillfällig arbetskraft och övertidsersättningar m. m. av 50 000 kr.

Vidare föreslås att laboratorn vid avdelningen för karieslära vid tandläkarinstitutet i Umeå A. Strålfors skall få utses till förste innehavare av professuren i cariologi.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med vad departementschefen föreslagit fastställa personalförteckning för tandläkarhögskolan i Umeå, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64;

b) godkänna följande avlöningsstat för tandläkarhögskolan i Umeå, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	624 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	4 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	1 319 000
b) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 038 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	985 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	35 000
Summa kr.	4 005 000

c) till *Tandläkarhögskolan i Umeå*: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 4 005 000 kr.

51:o) **Tandläkarhögskolan i Umeå: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 208, s. 440 och 441), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag av 882 000 kr. för nästa budgetår under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Umeå*: *Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 882 000 kr.

52:o) **Tandläkarhögskolan i Umeå: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 209, s. 441), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag av 160 000 kr. för nästa budgetår under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Umeå*: *Materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 160 000 kr.

53:o) **Tandläkarhögskolan i Umeå: Bokinköp och bokbindning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 210, s. 441 och 442), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag av 25 000 kr. för nästa budgetår under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Umeå: Bokinköp och bokbindning m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kr.

54:o) **Tandläkarhögskolan i Umeå: Nyanskaffning och underhåll av utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 211, s. 442), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag av 62 000 kr. för nästa budgetår under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolan i Umeå: Nyanskaffning och underhåll av utrustning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 62 000 kr.

55:o) **Tandläkarhögskolorna: Lärarkliniker.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 212, s. 442—444), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarhögskolorna: Lärarkliniker* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 450 000 kr.

56:o) **Farmaceutiska institutet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 214, s. 444—446), vilket innebär en anslagshöjning med 348 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för farmaceutiska institutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	179 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	525 000
b) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal	642 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	505 800
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	29 000

Summa kr. 1 885 000

Särskilda uppbördsmedel

Avkastning av donationsfond	7 000
	Nettoutgift kr. 1 878 000

b) till *Farmaceutiska institutet: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 878 000 kr.

57:o) **Farmaceutiska institutet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 215, s. 446 och 447), vilket innebär en anslagshöjning med 7 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Farmaceutiska institutet: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 165 000 kr.

58:o) **Farmaceutiska institutet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 216, s. 447), vilket innebär en anslagshöjning med 35 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Farmaceutiska institutet: Materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 385 000 kr.

59:o) **Farmaceutiska institutet: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 217, s. 447 och 448), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Farmaceutiska institutet: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 kr.

60:o) **Bidrag till handelshögskolan i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 218, s. 448 och 449), vilket innebär en anslagshöjning med 233 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till handelshögskolan i Stockholm* för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 1 285 000 kr.

61:o) **Handelshögskolan i Göteborg: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 219, s. 449—451) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för handelshögskolan i Göteborg, som föranledes av vad departementschefen föreslagit, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för handelshögskolan i Göteborg, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Handelshögskolan i Göteborg: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 560 000 kr.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär — förutom vissa automatiska utgiftsökningar — beträffande förstärkning av högskolans personalorganisation m. m. i huvudsak följande.

- 1) beräkning av medel för den av 1962 års riksdag beslutade professuren i företagsekonomi II,
- 2) beräkning av medel för ytterligare en assistenttjänst,
- 3) universitetslektorat i statistik och i företagsbeskattning i stället för i nationalekonomi och rättsvetenskap.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 267 000 kr.

Utskottet får med bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt hemställa,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för handelshögskolan i Göteborg, som för-
anledes av vad departementschefen föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för handelshögskolan i Göteborg, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	512 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	357 000
b. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	462 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	501 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	25 000
<hr style="width: 100%;"/>	
Summa kr.	1 860 000

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l

1. Avkastning från högskolans fonder	100 000
2. Bidrag från Göteborgs stad	200 000
<hr style="width: 100%;"/>	
Summa kr.	300 000
Nettoutgift kr.	1 560 000

c) till *Handelshögskolan i Göteborg*: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 560 000 kr.

62:o) **Handelshögskolan i Göteborg: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 220, s. 452), vilket innebär en anslagshöjning med 7 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Handelshögskolan i Göteborg: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 165 000 kr.

63:o) **Handelshögskolan i Göteborg: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 221, s. 452 och 453), vilket innebär en anslagshöjning med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Handelshögskolan i Göteborg: Materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 65 000 kr.

64:o) **Nordiska Afrikainstitutet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 227, s. 469—475), vilket innebär en anslagshöjning med 48 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nordiska Afrikainstitutet* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 298 000 kr.

65:o) **Vidareutbildning av läkare.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 228, s. 475 och 476), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vidareutbildning av läkare* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 85 000 kr.

66:o) **Anordnande av utbildning för tandtekniker och tandsköterskor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 229, s. 476—478), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Anordnande av utbildning för tandtekniker och tandsköterskor* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 60 000 kr.

67:o) **Bidrag till den internationella engelskspråkiga kursverksamheten vid Stockholms universitet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 230, s. 478), vilket innebär en anslagshöjning med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till den internationella engelskspråkiga kursverksamheten vid Stockholms universitet* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 110 000 kr.

Tekniska högskolorna

68:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 231, s. 479—492) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för tekniska högskolan i Stockholm, som föranledes av vad departementschefen anført, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för tekniska högskolan i Stockholm, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Tekniska högskolan i Stockholm: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 24 276 000 kr., varav 180 000 kr. att avräknas mot automobilskatte-medlen.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Harald Pettersson m. fl.* (I: 71) och den andra inom andra kammaren av herr *Grebäck m. fl.* (II: 80), i vilka hemställts att riksdagen måtte medge, att å personalförteckningen för kungl. tekniska högskolans avdelning för lantmåteri uppföres en tjänst som lektor under ämnesbeteckningen jordbruksekonomi med jordbrukslära, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderlig medelsanvisning för budgetåret 1963/64;

dels ock två likalydande motioner, väckta den inom första kammaren av herr *Schött m. fl.* (I: 73) och den andra inom andra kammaren av fru *Eriksson* i Stockholm *m. fl.* (II: 79), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att anslå ett belopp av 10 000 kr. för studierådgivande verksamhet vid tekniska högskolan i Stockholm.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 80 och II: 79.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär — förutom vissa automatiska utgiftsökningar — beträffande förstärkning av personalorganisationen m. m. i huvudsak följande.

- 1) professur i plasmafysik med nuvarande professorn i elektronik Hannes Alfvén som förste innehavare,
- 2) professur i elektronfysik med nuvarande laboratorn i elektronik Nicolai Herlofson som förste innehavare,
- 3) professur i teletransmissionsteori,
- 4) professur i tillämpad elektronik,
- 5) professur i teletrafiksystem,
- 6) indragning av professurerna i elektronik, i telegrafi och telefoni samt i radioteknik liksom laboraturen i elektronik,
- 7) inrättande av sju ordinarie universitetslektorat, nämligen ett i vart och ett av ämnena mekanik, regleringsteknik, hållfasthetslära, tillämpad elektronik, byggnadsstatik, oorganisk kemi och läran om maskinelement med mekanik,
- 8) indragning av befattningarna som biträdande lärare i radioteknik II och IV samt speciallärarbefattningarna i läran om maskinelement II liksom i mekanik och hållfasthetslära,

- 9) ökning med 191 000 kr. av delposten till arvoden åt speciallärare och biträdande lärare,
- 10) höjning av delposten till ersättningar åt tillfälliga lärare, assistenter och övningsassistenter med 1 374 000 kr.,
- 11) höjning av representationsbidraget åt rektor med 600 kr.,
- 12) beräkning av medel för en tjänst som biblioteksassistent i Ae 13,
- 13) tjänst som förste byråsekreterare i Ag 23,
- 14) indragning av tjänst som gårdskar i Ag 7,
- 15) beräkning av medel för tretton nya biträdestjänster.

Departementschefen har icke biträtt förslag från överstyrelsen för de tekniska högskolorna om bl. a. inrättande av professur och universitetslektorat i fastighetsstrukturens ekonomi. En framställning från högskolans studentkår om anslag för nästa budgetår till den studiekurativa verksamheten vid högskolan med 10 000 kr. har departementschefen inte heller tillstyrkt.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts förslag en anslagshöjning med 4 337 000 kr.

Utskottet vill med anledning av motionerna I: 71 och II: 80 framhålla, att frågan om inrättande av det föreslagna lektoratet torde böra ses i samband med överstyrelsens förslag om inrättande av en professur i fastighetsstrukturens ekonomi. Utskottet är därför icke berett att tillstyrka bifall till det i motionerna framställda yrkandet. Utskottet förutsätter emellertid att Kungl. Maj:t överväger organisationen inom förevarande ämnesområde samt framlägger de förslag, som må anses påkallade.

Beträffande det i motionerna I: 73 och II: 79 framställda förslaget om anvisande av 10 000 kr. till studierådgivande verksamhet vid högskolan får utskottet erinra om att utskottet i sitt av 1962 års riksdag godkända utlåtande nr 103 (s. 14) förklarade, att enligt utskottets mening en översyn vore påkallad för att närmare klarlägga behovet av studierådgivande verksamhet vid högre utbildningsanstalter. Utskottet förklarade vidare, att det, innan en allmän översyn hunnit verkställas, borde övervägas att försöksvis understödja den vid högskolan bedrivna studierådgivande verksamheten med statsmedel. Då utskottet med hänsyn till frågans principiella räckvidd inte var berett att tillstyrka, att ett särskilt belopp anslogs för ändamålet, borde det få ankomma på Kungl. Maj:t att bedöma, huruvida bidrag av engångskaraktär kunde anvisas av till Kungl. Maj:ts disposition stående medel.

Utskottet har icke med anledning av motionerna I: 73 och II: 79 funnit sig böra frångå den uppfattning, varåt utskottet föregående år gav uttryck. Utskottet vill i detta sammanhang betona angelägenheten av att åtgärder vidtages för att minska frekvensen av avbrott och förseningar av studierna vid högre utbildningsanstalter. Den vid högskolan bedrivna studierådgivande verksamheten synes ha varit av stort värde i detta avseende. Utskottet anser sig trots detta icke böra biträda motionärernas yrkande. Det torde i första hand få ankomma på Kungl. Maj:t att pröva om bidrag av statsmedel befinnes böra utgå för ändamålet.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 71 och II: 80, i vad de avser inrättande av ett universitetslektorat i jordbruksekonomi med jordbrukslära, icke må av riksdagen bifallas;

II. att motionerna I: 73 och II: 79 icke må av riksdagen bifallas;

III. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 71 och II: 80 samt II: 73 och II: 79, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för tekniska högskolan i Stockholm, som föranledes av vad departementschefen föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för tekniska högskolan i Stockholm, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>		4 786 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Arvoden åt speciallärare och biträdande lärare, <i>förslagsvis</i>	821 000	
b. Övriga arvoden och särskilda ersättningar, <i>förslagsvis</i>	26 000	847 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Ersättningar åt tillfälliga lärare, assistenter och övningsassistenter, <i>förslagsvis</i>	8 488 000	
b. Avlöningar åt annan icke-ordinarie personal vid högskolan	4 174 000	12 662 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>		5 807 400
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>		240 000
	Summa kr.	24 343 000

Särskilda uppbördsmedel

Bidrag från Stockholms stad m. fl.		67 000
	Nettoutgift kr.	24 276 000

c) till *Tekniska högskolan i Stockholm*: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 24 276 000 kr., varav 180 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

69:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 232, s. 492 och 493), vilket innebär en anslagshöjning med 198 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 2 485 000 kr.

70:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 233, s. 494), vilket innebär en anslagshöjning med 235 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 2 575 000 kr.

71:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 234, s. 494), vilket innebär en anslagshöjning med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 1 350 000 kr.

72:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 235, s. 495), vilket innebär en anslagshöjning med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 190 000 kr.

73:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Resebidrag till studerande.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 236, s. 495), vilket innebär en anslagshöjning med 19 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Resebidrag till studerande* för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 100 000 kr.

74:o) **Chalmers tekniska högskola: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 237, s. 496—508) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen angivna ändringar i personalförteckningen för Chalmers tekniska högskola, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för Chalmers tekniska högskola, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Chalmers tekniska högskola: Avlöningar för

budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 19 701 000 kr., varav 154 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär — förutom vissa automatiska utgiftsökningar — beträffande förstärkning av personalorganisationen m. m. huvudsakligen följande.

- 1) beräkning av medel för tio av 1962 års riksdag beslutade professurer, nämligen en i konstruktionsmaterial I, tre i elektronfysik, en i informationsteori med professorn i telekommunikation C.-G. Aurell som förste innehavare, en i elkretsteori, en i byggnadsakustik samt tre i byggnadsteknik, ävensom för en observatur i elektronfysik I och en laboratur i byggnadsstatik,
- 2) minskning av medelsbehovet på grund av principbeslutade indragningar av professurerna i elektronik, telekommunikation, byggnadsteknik och brobyggnad samt observaturen i elektronik och laboraturen i samma ämne ävensom laboraturen i elektricitetslära och elektrisk mätteknik,
- 3) indragning av befattningarna som speciallärare i materiallära, i metallografi och värmebehandling, i elektroteknisk materiallära och i akustik samt befattningen som biträdande lärare i ultrakortvågsteknik,
- 4) principbeslut om hänförande till högskolan av den professur i fasta tillståndets fysik i Göteborg, om vars inrättande fr. o. m. budgetåret 1964/65 principbeslut fattats 1962,
- 5) fem nya universitetslektorat, nämligen ett i vart och ett av ämnena matematik, fysik, mekanik, hållfasthetslära och byggnadsstatik,
- 6) indragning av befattningen som biträdande lärare i mekanik,
- 7) höjning av delposten till arvoden åt speciallärare och biträdande lärare med 133 000 kr.,
- 8) indragning av två tjänster som biträdande lärare i Ae 21,
- 9) forskningsingenjör i Ae 23,
- 10) höjning av delposten till arvoden till tillfälliga lärare, assistenter och övningsassistenter med 950 400 kr.,
- 11) höjning av rektors arvode med 840 kr. och av rektors representationsbidrag med 1 200 kr.,
- 12) bokbindare i Ae 9,
- 13) förste byråsekreterare i Ag 23 med samtidig indragning av medelsanvisning om 10 000 kr. till tillfällig arbetskraft,
- 14) 26 nya biträdestjänster.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts förslag en anslagshöjning med 3 760 000 kr.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Chalmers tekniska högskola, som för-
anledes av vad departementschefen föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för Chalmers tekniska
högskola, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 895 000	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Arvoden åt speciallärare och biträdande lärare, <i>förslagsvis</i>	604 000	
b. Övriga arvoden och särskilda ersättningar, <i>förslagsvis</i>	23 900	627 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Ersättningar åt tillfälliga lärare, assistenter och övningsassistenter, <i>förslagsvis</i>	6 712 400	
b. Undervisning om arbetsledningens praktiskt ekonomiska, sociala, yrkeshygieniska och arbetspsykologiska problem	6 100	
c. Avlöningar åt annan icke-ordinarie personal vid högskolan	3 456 600	10 175 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>		4 787 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>		216 000
		<hr/>
	Summa kr.	19 701 000

c) till *Chalmers tekniska högskola*: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 19 701 000 kr., varav 154 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

75:o) **Chalmers tekniska högskola: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 238, s. 508 och 509), vilket innebär en anslagshöjning med 251 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 399 000 kr.

76:o) **Chalmers tekniska högskola: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 239, s. 510), vilket innebär en anslagshöjning av 205 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 2 205 000 kr.

77:o) **Chalmers tekniska högskola: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 240, s. 510), vilket innebär en anslagshöjning med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 950 000 kr.

78:o) **Chalmers tekniska högskola: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 241, s. 511), vilket innebär en anslagshöjning med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 190 000 kr.

79:o) **Chalmers tekniska högskola: Resebidrag till studerande.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 242, s. 511), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Resebidrag till studerande* för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 54 000 kr.

80:o) **Tekniska högskolan i Lund: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 243, s. 512—517) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen angivna ändringar i personalförteckningen för tekniska högskolan i Lund, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för tekniska högskolan i Lund, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Tekniska högskolan i Lund: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 2 623 000 kr.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag innebär — förutom vissa automatiska utgiftsökningar — beträffande förstärkning av personalorganisationen m. m. huvudsakligen följande.

- 1) beräkning av medel för fyra av 1962 års riksdag beslutade professorer vid avdelningen för teknisk fysik, nämligen en i fasta tillståndets fysik, en i kärnfysik, en i matematisk fysik och en i mekanisk värmeteori med strömlära,
- 2) tre universitetslektorat, nämligen ett i matematik, ett i hållfasthetslära och ett i mekanik,
- 3) beräkning av medel för av 1962 års riksdag beslutade specialläroarbefattningar i allmän kemi och i allmän teleteknik,
- 4) beräkning av medel för av 1962 års riksdag beslutade professorer i maskinelement och i elautomatik samt specialläroarbefattning i kemi,
- 5) höjning av delposten till tillfälliga lärare, assistenter och övningsassistenter med 441 000 kr.,

- 6) bibliotekarie i Ae 23 och förste biblioteksbiträde i Ae 9,
- 7) beräknande av medel för 14 biträdestjänster,
- 8) expeditionsvakt i Ao 7 fr. o. m. 1/1 1964,
- 9) arvode av 1 380 kr. till vardera av tre avdelningsföreståndare samt representationsbidrag av 1 800 kr. till verkställande ledamoten,
- 10) 3 000 kr. för verksamhet motsvarande den som vid universiteten åvilar undervisningsnämnderna.

Sammanlagt innebär Kungl. Maj:ts förslag en anslagshöjning med 1 417 000 kr.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för tekniska högskolan i Lund, som föranledes av vad departementschefen föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för tekniska högskolan i Lund, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

1.	Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	708 000	
2.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
	a. Arvoden åt speciallärare och biträdande lärare, <i>förslagsvis</i>	55 400	
	b. Övriga arvoden och särskilda ersättningar, <i>förslagsvis</i>	90 000	145 400
3.	Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
	a. Ersättningar åt tillfälliga lärare, assistenter och övningsassistenter, <i>förslagsvis</i>	783 300	
	b. Avlöningar åt annan icke-ordinarie personal vid högskolan, <i>förslagsvis</i>	331 000	1 114 300
4.	Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>		638 300
5.	Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>		17 000
	<u>Summa kr.</u>		<u>2 623 000</u>

c) till *Tekniska högskolan i Lund*: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 2 623 000 kr.

81:o) **Tekniska högskolan i Lund: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 244, s. 517 och 518), vilket innebär en anslagshöjning med 73 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Lund: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 338 000 kr.

82:o) **Tekniska högskolan i Lund: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 245, s. 518), vilket innebär en anslagshöjning med 205 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Lund: Materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 325 000 kr.

83:o) **Tekniska högskolan i Lund: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 246, s. 518 och 519), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag av 100 000 kr. under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Lund: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

84:o) **Tekniska högskolan i Lund: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 247, s. 519), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Lund: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 85 000 kr.

85:o) **Tekniska högskolan i Lund: Resebidrag till studerande.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 248, s. 519), vilket innebär anvisande av ett nytt anslag av 2 000 kr. för nästa budgetår under förutnämnda anslagsrubrik, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Lund: Resebidrag till studerande* för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 2 000 kr.

Högre konstnärlig utbildning

86:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 249, s. 520—523), vilket innebär en anslagshöjning med 252 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Akademien för de fria konsterna med

konsthögskolan, som föranledes av vad departementschefen anför;

b) godkänna följande avlöningsstat för Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	490 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	79 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	114 600
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	246 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	8 900

Summa kr. 939 000

c) till Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 939 000 kr.

87:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 250, s. 523 och 524), vilket innebär en anslagshöjning med 16 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Omkostnader för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 224 000 kr.

88:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Undervisningsmateriel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 251, s. 524 och 525), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Undervisningsmateriel m. m. för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 155 000 kr.

89:o) **Musikaliska akademien med musikhögskolan: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 252, s. 525—529), vilket innebär en anslagshöjning med 430 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Musikaliska akademien med musikhögskolan, som föranledes av vad departementschefen anför;

b) godkänna följande avlöningsstat för Musikaliska akademien med musikhögskolan, att tillämpas till vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	793 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	6 700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 289 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	575 800
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	31 900
	Summa kr. 2 697 000

c) till *Musikaliska akademien med musikhögskolan*: *Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 2 697 000 kr.

90:o) **Musikaliska akademien med musikhögskolan: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 253, s. 529 och 530), vilket innebär en anslagshöjning med 31 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Musikaliska akademien med musikhögskolan: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 139 000 kr.

91:o) **Musikaliska akademien med musikhögskolan: Inköp och bindning av böcker och musikaler samt underhåll och vård av instrument.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 254, s. 530 och 531), vilket innebär en anslagshöjning med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Musikaliska akademien med musikhögskolan: Inköp och bindning av böcker och musikaler samt underhåll och vård av instrument* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 71 000 kr.

92:o) **Bidrag till musikkonservatoriet i Göteborg.** Kungl. Maj:t har (punkt 255, s. 531) föreslagit riksdagen att till Bidrag till musikkonservatoriet i Göteborg för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 205 000 kr., vilket innebär en anslagshöjning med 20 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehäft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Adolfsson* (I: 43) och den andra inom andra kammaren av fru *Ryding* (II: 52), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att till Bidrag till musikkonservatoriet i Göteborg för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 306 750 kr.;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bergman m. fl.* (I: 106) och den andra inom andra kammaren av fru *Gunne m. fl.* (II: 126), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta dels att till musik-

konservatoriet i Göteborg för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 306 750 kr., dels ock att frågan om Göteborgs musikkonservatoriums förstatligande fr. o. m. budgetåret 1964/65 tages upp till prövning.

Beträffande motiveringen för de motionsvis framställda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 43 och I: 106.

Styrelsen för Göteborgs orkesterförening hade anhållit om en anslagshöjning för nästa budgetår med 121 750 kr. och om att frågan om förstatligande av konservatoriet skulle upptagas till prövning.

Utskottet. I motionerna I: 43 och II: 52 samt I: 106 och II: 126 har upptagits det av styrelsen för Göteborgs orkesterförening framlagda förslaget om anslagshöjning, och i de två sistnämnda motionerna därjämte förslaget om förstatligande av musikkonservatoriet fr. o. m. budgetåret 1964/65.

Bristen på musiklärare, som i hela landet är framträdande, gör det enligt utskottets mening önskvärt, att den av de statsunderstödda musikkonservatorierna bedrivna utbildningsverksamheten kan fortsättas. Departementschefen har också förordat anslagshöjningar för de båda konservatorierna. Utskottet är icke berett tillstyrka någon höjning utöver vad departementschefen föreslagit för nästa budgetår, men det är utskottets förhoppning, att större möjligheter till anslagshöjning skall föreligga ett kommande budgetår. Förslaget om förstatligande av konservatoriet i Göteborg anser sig utskottet icke heller böra tillstyrka.

I detta sammanhang vill utskottet framhålla, att förekomsten av ett musikkonservatorium torde vara ett så värdefullt tillskott till en ords kulturliv, att det kan förutsättas att även kommunalt bidrag bör lämnas till verksamheten.

Utskottet, som sålunda tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt, hemställer,

I. att motionerna I: 106 och II: 126, i vad de avser förstatligande av konservatoriet i Göteborg, icke må av riksdagen bifallas;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag med avslag å motionerna I: 43 och II: 52 samt ävensom I: 106 och II: 126, sistnämnda två motioner såsvitt nu är i fråga, till *Bidrag till musikkonservatoriet i Göteborg* för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 205 000 kr.

93:o) **Bidrag till musikkonservatoriet i Malmö.** Kungl. Maj:t har (punkt 256, s. 532) föreslagit riksdagen att till förevarande ändamål anvisa ett anslag av 132 000 kr., vilket innebär en anslagshöjning med 12 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Gösta Jacobsson* och

Edström (I:111) och den andra inom andra kammaren av herr *Palm m. fl.* (II:142), i vilka hemställts att anslaget till Malmö musikkonservatorium och musikskola för verksamhetsåret 1963/64 måtte utgå med 188 000 kr. eller, därest intagningen av ytterligare tio elever ej kan medges för nämnda år, att ett anslag på 161 500 kr. beviljas.

Beträffande motiveringen för de gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionen II:142.

Styrelsen för stiftelsen Malmö musikkonservatorium och musikskola hade anhallit för nästa budgetår om en ökning av bidraget till den högre musikundervisningen med 41 500 kr. till 161 500 kr.

Utskottet. Under hänvisning till vad utskottet under punkten 92 anfört avstyrker utskottet bifall till motionerna I:111 och II:142 och hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I:111 och II:142, till *Bidrag till musikkonservatoriet i Malmö* för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 132 000 kr.

Gemensamt för universitet och högskolor

94:o) **Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 257, s. 533), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kr.

95:o) **Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 258, s. 533), vilket innebär en anslagshöjning med 480 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 360 000 kr.

96:o) **Resestipendier åt lärare m. fl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 259, s. 533 och 534), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Resestipendier åt lärare m. fl.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 155 000 kr.

97:o) **Gästföreläsningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 260, s. 534), vilket innebär en anslagshöjning med 23 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gästföreläsningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 228 000 kr.

98:o) **Extra utgifter vid universitet och högskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 261, s. 534 och 535), vilket innebär en anslagshöjning med 150 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter vid universitet och högskolor* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 685 000 kr.

Vissa forskningsändamål

99:o) **Främjande av ograduerade forskares vetenskapliga verksamhet m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 262, s. 536 och 537), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Främjande av ograduerade forskares vetenskapliga verksamhet m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 3 825 000 kr.

100:o) **Stipendier för främjande av högre vetenskapliga studier.** Kungl. Maj:t har (punkt 263, s. 537—540) föreslagit riksdagen att till Stipendier för främjande av högre vetenskapliga studier för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 6 716 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Källqvist* och *Hilding* (I: 209) och den andra inom andra kammaren av herr *Hammar* (II: 244), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta, dels att licentiandstipendierna höjes från 5 500 kr. till 8 000 kr. och att doktorandstipendierna höjes från 8 000 kr. till 11 500 kr., dels att förevarande anslag uppräknas — utöver vad departementschefen föreslår — med 1 316 000 kr., dels ock uttala, att regler bör införas som skulle göra det möjligt att genom anknytning till arvoden för förste amanuenser och respektive assistenter automatiskt öka stipendiernas belopp.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena torde få hänvisas till motionen I: 209.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 1 184 000 kr. Av detta belopp beräknas 1 051 000 kr. åtgå för en av departementschefen förordad höjning av licentiandstipendierna från 5 500 till 6 500 kr. och doktorandstipendierna från 8 000 till 9 500 kr., motsvarande levnadskostnadsstegringen sedan de nuvarande stipendiebeloppen fastställdes. Vidare har 47 500 kr. beräknats för fem nya doktorandstipendier och 85 000 kr. som höjning av medelsanvisningen till stipendier vid Chalmers tekniska högskola.

Sveriges förenade studentkårer hade bl. a. hemställt att licentiandstipendierna

skulle höjas till 8 000 kr. och doktorandstipendierna till 11 500 kr., varjämte *Sveriges akademikers centralorganisation* påpekat, att universitetsutredningen ansåg att licentiandstipendiet borde utgöra ca 90 % av årslönen efter skatt för en förste amanuens och doktorandstipendier 75 % av årslönen efter skatt för en förste assistent. *Departementschefen* har icke ansett sig för närvarande böra tillstyrka dessa förslag.

Utskottet. Det i motionerna I:209 och II:244 framställda yrkandet om höjning av beloppen för licentiand- och doktorandstipendier överensstämmer med ett av Sveriges förenade studentkårer framlagt förslag, som departementschefen icke funnit sig böra tillstyrka, medan yrkandet om anknytning av stipendierna till vissa arvoden för att möjliggöra en automatisk ökning av beloppen går tillbaka på ett uttalande av universitetsutredningen i ett betänkande av år 1957.

Utskottet tillstyrker den höjning av ifrågakommande stipendier, motsvarande ökningen av konsumentprisindex sedan år 1957, som departementschefen förordat. Någon ytterligare ökning finner utskottet icke skäl tillstyrka för budgetåret 1963/64.

Till förslaget om ett möjliggörande av automatisk ökning av stipendiebeloppen vill utskottet icke ansluta sig. Beloppens storlek torde liksom hittills böra prövas år från år vid den ordinarie budgetbehandlingen.

Vad departementschefen i övrigt under förevarande punkt anfört och förordat har icke heller givit utskottet anledning till erinran.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I:209 och II:244, i vad de avser höjning av beloppen för licentiand- och doktorandstipendier, icke må av riksdagen bifallas;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I:209 och II:244, i vad de avser medelstildelningen, till *Stipendier för främjande av högre vetenskapliga studier* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 6 716 000 kr.;

III. att motionerna I:209 och II:244, i vad de avser automatisk ökning av stipendiebeloppen, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

101:o) **Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 264, s. 540), vilket innebär en anslagshöjning med 175 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 100 000 kr.

102:o) **Humanistisk forskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 266, s. 541 och 542), vilket innebär en anslagshöjning med 285 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Humanistisk forskning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 2 125 000 kr.

103:o) **Statens råd för samhällsforskning: Förvaltningskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 267, s. 543), vilket innebär en anslagshöjning med 17 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens råd för samhällsforskning: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 91 000 kr.

104:o) **Statens råd för samhällsforskning: Samhällsforskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 268, s. 543—545), vilket innebär en anslagshöjning med 425 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens råd för samhällsforskning: Samhällsforskning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kr.

105:o) **Statens naturvetenskapliga forskningsråd: Förvaltningskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 269, s. 545 och 546), vilket innebär en anslagshöjning med 43 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens naturvetenskapliga forskningsråd: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 209 000 kr.

106:o) **Statens naturvetenskapliga forskningsråd: Naturvetenskaplig forskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 270, s. 546 och 547), vilket innebär en anslagshöjning med 1 800 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens naturvetenskapliga forskningsråd: Naturvetenskaplig forskning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 8 950 000 kr.

107:o) **Atomforskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 271, s. 548 och 549), vilket innebär en anslagshöjning med 970 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Atomforskning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 7 675 000 kr.

108:o) **Europeiskt samarbete inom kärnforskningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 272, s. 549 och 550), vilket innebär en anslagshöjning med 1 000 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Europeiskt samarbete inom kärnforskningen* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 4 900 000 kr.

109:o) **Rymdforskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 273, s. 550—552), vilket innebär en anslagshöjning med 1 000 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Rymdforskning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kr.

110:o) **Europeiskt samarbete inom rymdforskningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 274, s. 553), vilket innebär en anslagshöjning med 1 800 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Europeiskt samarbete inom rymdforskningen* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 3 700 000 kr.

111:o) **Särskilda forskartjänster.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 275, s. 553—555), vilket innebär en anslagshöjning med 314 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för de särskilda forskartjänsterna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Personalförteckning

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än Ae 19

48 forskare ..... Ae 25;

b) godkänna följande stat för de särskilda forskartjänsterna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Stat

Avlöningar

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 148 000	
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	494 000	
3. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	21 000	1 663 000
		<hr/>

Omkostnader

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	600	
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	2 400	3 000
		<hr/>

Summa kr. 1 666 000

c) till *Särskilda forskartjänster* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 666 000 kr.

112:o) **Bidrag till nordiskt institut för sjö rätt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 276, s. 555), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till nordiskt institut för sjö rätt* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kr.

113:o) **Bidrag till Konung Gustaf V:s forskningsinstitut.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 277, s. 555—556), vilket innebär en anslagshöjning med 50 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Konung Gustaf V:s forskningsinstitut* för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 324 000 kr.

114:o) **Bidrag till Institutet för internationell ekonomi.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 278, s. 556 och 557), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Institutet för internationell ekonomi* för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 150 000 kr.

115:o) **Bidrag till vetenskaplig verksamhet vid vetenskapsakademien.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 279, s. 557 och 558), vilket innebär en anslagshöjning med 14 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till vetenskaplig verksamhet vid vetenskapsakademien* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 530 000 kr.

116:o) **Bidrag till Internationella meteorologiska institutet i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 280, s. 558), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Internationella meteorologiska institutet i Stockholm* för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 130 000 kr.

117:o) **Bidrag till nordiska institutet för teoretisk atomfysik.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 281, s. 558 och 559), vilket innebär en anslagshöjning med 402 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till nordiska institutet för teoretisk atomfysik* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 642 000 kr.

Inredning och utrustning

118:o) **Inredning och utrustning av nya lokaler vid universitet, högskolor m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 282, s. 560—588) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att inredning och utrustning för nya lokaler vid universitet, högskolor m. m. må beställas till ett sammanlagt värde av högst 40 000 000 kr., att gäldas tidigast under budgetåret 1964/65, dels ock till Inredning och utrustning av nya lokaler vid universitet, högskolor m. m. för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 15 000 000 kr.

För de institutioner, vilkas inredning och utrustning skall omhändervhas av andra myndigheter än utrustningsnämnden för universitet och högskolor, beräknar departementschefen med anledning av föreliggande förslag för nästa budgetår medel i enlighet med en sammanställning, som återfinnes på s. 581. Det sammanlagda anslagsbeloppet har departementschefen beräknat till 660 500 kr. Vad beträffar utrustningsnämndens verksamhetsområde har departementschefen efter hörande av nämnden gjort upp en finansieringsplan, avseende innevarande och nästkommande budgetår (s. 581), samt en inrednings- och utrustningsplan såsom specifikation till finansieringsplanen (s. 582—585). Av finansieringsplanen framgår, att departementschefen för utrustningsnämndens del för nästa budgetår räknat med ett erforderligt anslagsbelopp av 14,3 miljoner kr. Det totala anslagsbehovet för nästa budgetår skulle därmed uppgå till 14 960 500 kr., vilket avrundats till 15 miljoner kr. I jämförelse med anslaget för innevarande budgetår innebär förslaget oförändrad medelstilldelning. Departementschefen föreslår, att den redovisade beräkningen av anslagsbehovet samt inrednings- och utrustningsplanen, avseende anslagsposten till utrustningsnämnden för universitet och högskolor, godkännes.

Departementschefen förordar vidare, att nämnden medgives rätt att, i princip för varje i planen upptaget projekt, i mån av behov utlägga beställningar intill högst det belopp, som angivits som kostnadsram för projektet i fråga med avdrag av de för detsamma vid tiden för beställningen förbrukade medlen. För nästa budgetår innebär detta, såsom framgår av inrednings- och utrustningsplanen, att riksdagens medgivande torde böra utverkas att enligt denna regel beställa inredning och utrustning för nya lokaler vid universitet, högskolor m. m. till ett sammanlagt värde av (113 430 000—73 882 000 = 39 548 000 eller) i runt tal 40 000 000 kr. att gäldas tidigast under budgetåret 1964/65.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och har icke något att erinra mot att den förordade inrednings- och utrustningsplanen, avseende anslagsposten till utrustningsnämnden för universitet och högskolor, godkännes.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva att inredning och utrustning för nya lokaler vid universitet, högskolor m. m. må beställas till ett sammanlagt värde av högst 40 000 000 kr., att gäldas tidigast under budgetåret 1964/65;

b) till *Inredning och utrustning av nya lokaler vid universitet, högskolor m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 15 000 000 kr.

119:o) **Uppskjutna frågor.** Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande i fråga om nedannämnda av Kungl. Maj:t under följande punkter framställda förslag, nämligen

punkten 213: Matematisk-naturvetenskaplig och samhällsvetenskaplig utbildning och forskning i Umeå

punkten 222: Journalistinstitutet i Stockholm: Avlöningar

punkten 223: Journalistinstitutet i Stockholm: Omkostnader

punkten 224: Journalistinstitutet i Göteborg: Avlöningar

punkten 225: Journalistinstitutet i Göteborg: Omkostnader

punkten 226: Socionomutbildning

punkten 265: Medicinsk forskning

vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 18 april 1963

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Einar Persson, Virgin, Fritz Persson, Rikard Svensson, fru Wallentheim, herrar Märtensson, Edström, Bengt Gustavsson, Källqvist, fröken Ljungberg, herrar Thorsten Larsson, Widén, Rönnberg och Nils-Eric Gustafsson; samt

från andra kammaren: herrar Petterson i Degerfors, Karlsson i Olofström, Svensson i Stenkyrka, Almgren, fröken Elmén, herrar Nilsson i Göingegården, Mellqvist, Svensson i Ljungskile, fröken Olsson, herrar Lassinantti, Larsson i Hedenäset, fröken Karlsson, herrar Blomkvist, Berg och Källstad.

Reservationer

1) vid punkten 10 (Uppsala universitet: Avlöningar)

a) av herrar *Virgin, Edström, Källqvist*, fröken *Ljungberg*, herrar *Thorsten Larsson, Widén, Nils-Eric Gustafsson, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herrar *Nilsson* i Göingegården, *Svensson* i Ljungskile, *Larsson* i Hedenäset, fröken *Karlsson* och herr *Källstad*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande, som på s. 9 börjar med »I enlighet med» och på s. 10 slutar med »Uppsala universitet», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Utskottet framhöll i fjol (utlåtande 1962: 102, s. 10), att starka skäl anförts för förstärkning av ämnesrepresentationen på berörda område och underströk värdet av att vårt land finge större resurser beträffande forskning och undervisning i internationell rätt. Utskottet förutsatte att Kungl. Maj:t upptog frågan om professor i internationell rätt vid Uppsala universitet till förnyat allvarligt övervägande. Tillika framhöll utskottet, att den ytterligare professor i internationell rätt, som enligt utskottets mening snarast borde komma till stånd, borde knytas till Uppsala universitet.

Trots att utskottet i sitt ifrågavarande av riksdagen godkända yttrande intog en så markerat positiv inställning till ifrågavarande spörsmål har förslag i ämnet icke av Kungl. Maj:t förelagts innevarande års riksdag. Utskottet finner för sin del att mycket vägande skäl talar för att riksdagen i år i enlighet med vad i motionerna I: 328 och II: 373 påyrkats fattar beslut, innebärande att den redan år 1938 i princip beslutade professuren i internationell rätt vid universitetet i Uppsala uppföres på universitetets stat fr. o. m. budgetåret 1964/65. Det synes icke minst betydelsefullt att ifrågavarande beslut fattas redan i år, så att eventuella sökande till professuren skall kunna ytterligare kvalificera sig på omförmälda ämnesområde.»

dels ock att utskottets hemställan under II. bort erhålla följande lydelse:

»II. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 328 och II: 373, besluta att professuren i internationell rätt vid universitetet i Uppsala, varom principbeslut fattades vid 1938 års riksdag, skall uppföras på universitetets stat fr. o. m. budgetåret 1964/65;»

b) av herrar *Virgin, Edström, Källqvist*, fröken *Ljungberg*, herrar *Thorsten Larsson, Widén, Nils-Eric Gustafsson, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herrar *Nilsson* i Göingegården, *Svensson* i Ljungskile, *Larsson* i Hedenäset, fröken *Karlsson* och herr *Källstad*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 10, som börjar med »Utskottet, som» och slutar med »sålunda anført», bort ha följande lydelse:

»Utskottet har icke funnit de av departementschefen anförda skälen för vidtagande av ifrågavarande åtgärd bärande. Enligt utskottets mening torde därför framdeles — liksom för närvarande är fallet — ämnesområdet för en professur och därmed också professurens benämning alltjämt böra fastställas av riksdagen. Vad utskottet sålunda anført torde riksdagen böra i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna.»

dels ock att utskottets hemställan under VI. bort ha följande lydelse:

»VI. att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anført.»

- 2) vid punkten 15 (Lunds universitet: Avlöningar) av herr *Edström*;
- 3) vid punkten 20 (Göteborgs universitet: Avlöningar) av fröken *Elmén*;
- 4) vid punkten 26 (Stockholms universitet: Avlöningar)

a) av herr *Virgin*, fru *Wallentheim*, herrar *Edström*, *Källqvist*, fröken *Ljungberg*, herrar *Thorsten Larsson*, *Widén*, *Nils-Eric Gustafsson*, *Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herrar *Nilsson* i Göingegården, *Svensson* i Ljungskile, *Larsson* i Hedenäset, fröken *Karlsson* och herr *Källstad*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 28, som börjar med »Vad beträffar» och slutar med »års riksdag», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Vad beträffar frågan om inrättande av en professur i kriminologi, varom förslag framlagts i motionerna I: 329 och II: 395, vill utskottet erinra om att frågan varit under riksdagens prövning varje år sedan år 1955. Utskottet vill likaledes erinra om att utskottet på särskilda skäl åren 1957 till 1962 väl avstyrkt motionsyrkanden om inrättande av en dylik professur men också därvid understrukit vikten av forskning och undervisning i kriminologi och förutsatt att frågan snarast bragtes till sin lösning.

I motionerna I: 329 och II: 395 har enligt utskottets mening framförts starka skäl för att frågan avgöres. Utskottet vill särskilt fästa uppmärksamheten på vad motionärerna anført om den ständigt stigande brottsligheten och det alltmer trängande behovet av en effektivt organiserad orsaksforskning. Vid ett sådant förhållande kan utskottet icke finna att frågan om professurens fakultetstillhörighet eller olösta detaljfrågor beträffande professurens förhållande till närstående forskningsgrenar skall föranleda fortsatt uppskov med inrättande av densamma.

Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare föreskrifter beträffande professurens fakultetstillhörighet och kompetenskrav samt fastställa sådana riktlinjer för den till professuren knutna kriminologiska institutionens verksamhet att behovet av samarbete mellan de olika forskningsgrenar, vilka ingår i professurens allmänna arbetsområde, blir tillgodosett.

Utskottet tillstyrker alltså för sin del att ifrågavarande professur inrättas från och med budgetåret 1963/64 och att medel samtidigt anvisas för dels 500

assistenttimmar för forskning och allmänt institutionsarbete, dels en tjänst som kanslibiträde i Ae 7.»

dels ock att utskottets hemställan under V. och VIII. bort ha följande lydelse:

»V. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 329 och II: 395, såvitt nu är i fråga, besluta inrättande vid Stockholms universitet av en professur i kriminologi från och med budgetåret 1963/64 med till professuren knutna hjälpkrafter;

VIII. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 329 och II: 395 ävensom med avslag å motionerna I: 72 och II: 85, I: 120 och II: 146, I: 195 och II: 245, I: 326 och II: 493, I: 405 och II: 588 samt II: 479, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Stockholms universitet, som föranledes av vad utskottet föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för Stockholms universitet, att tillämpas till vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 601 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	20 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	7 796 000
b. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	4 579 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 277 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	239 000
6. Livräntor m. m., <i>förslagsvis</i>	306 000
	Summa kr. 20 818 000

Särskilda uppbördsmedel

1. Avkastning från vissa fonder	600 000
2. Bidrag från enskilt håll	56 000
3. Diverse inkomster	3 000
	Summa kr. 659 000
	Nettoutgift kr. 20 159 000

c) till *Stockholms universitet*: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 20 159 000 kr.»

b) av herr *Lassinantti*;

5) vid *punkten 30* (Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar) av herrar *Nils-Eric Gustafsson*, *Petterson* i *Degerfors*, fröken *Elmén*, herrar *Lassinantti* och *Blomkvist*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 32, som börjar med »Med anledning» och slutar med »ovannämnda motionerna», bort ha följande lydelse:

»Då det i motionerna I: 230 och II: 281 åsyftade elektro-akustiska laboratoriet enligt utskottets mening har en mycket betydelsefull uppgift att fylla får utskottet tillstyrka att medel anvisas för nästa budgetår till laboratoriets verksamhet. Anslag för ändamålet torde böra uppföras under karolinska institutets avlöningsanslag och institutets omkostnadsanslag med respektive 180 000 kr. och 116 000 kr.»

dels ock att utskottets hemställan under I. och III. bort ha följande lydelse:

I. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 230 och II: 281, såvitt nu är i fråga, besluta inrättande av ett elektroakustiskt laboratorium vid karolinska institutet;

III. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 230 och II: 281, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för karolinska mediko-kirurgiska institutet, som föranledes av vad utskottet föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för karolinska mediko-kirurgiska institutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

A v l ö n i n g s s t a t

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 637 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	9 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	1 388 000
b) Avlöningar till annan icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	4 930 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 233 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	208 000

Summa kr. 14 405 000

Särskilda uppbördsmedel

1. Bidrag från Malmstenska donationsfonden ...	4 600
2. Bidrag från Ekmanska donationsfonden	9 200
3. Bidrag från Mimi Althainz donationsfond ...	16 200

Summa kr.	30 000
-----------	--------

Nettoutgift kr.	14 375 000
-----------------	------------

c) till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 14 375 000 kr.»

6) vid *punkten 31* (*Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Omkostnader*) av herrar *Nils-Eric Gustafsson, Petterson* i Degerfors, fröken *Elmén*, herrar *Lassinantti* och *Blomkvist*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Med hänvisning till vad utskottet under punkten 30 anført och förordat hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 230 och II: 281, såvitt nu är i fråga, till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 052 000 kr.»

7) vid *punkten 92* (Bidrag till musikkonservatoriet i Göteborg) av fröken *Elmén*;

8) vid *punkten 100* (Stipendier för främjande av högre vetenskapliga studier) av herr *Källqvist*.